

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΥΠΟ

ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΜΟΣΧΑΚΗ

Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ

*Ἐγκριθεῖσα κατὰ τὸν ἄρτι διεξαχθέντα διαγωνισμόν
τῶν διδακτικῶν βιβλίων.*

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1899

Ἀριθ. Πρωτ. 11221

Διεκπ. 6612

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Ἰγνάτιον Μοσχάκην

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον ΒΤΓ' τῆς 12 Ἰουλίου 1895, τὸ σχετικὸν Βασιλικὸν Διάταγμα τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1895, τὴν προκήρυξιν περὶ διαγωνισμοῦ διδακτικῶν βιβλίων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως, καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας, δηλοῦμεν ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβληθεῖσαν **ΙΕΡΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ**, ὅπως εἰσαχθῆ ἐπὶ πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ὡς διδακτικὸν βιβλίον διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Γ' τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως δημοσίων δημοσυντηρητῶν καὶ ἰδιωτικῶν.

Καλεῖσθε δὲ ὅπως ἐκτελέσητε τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου καὶ τοῦ Β. Διατάγματος ὑπαγορευόμενα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀναγραφόμενας παρατηρήσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1897.

Ὁ Ὑπουργός
Α. ΕΥΤΑΞΙΑΣ

ΣΤΕΦ. Μ. ΠΑΡΙΣΗΣ

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τῶν Καταστημάτων θεωρεῖται ὡς κλοπιμαίον.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
 ΤΗΣ
 ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

1. Ζαχαρίας και 'Ελισάβετ

Ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου, βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἔζη ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἐλισάβετ. Ἦσαν καὶ οἱ δύο ἄνθρωποι εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, φυλάττοντες τὰς ἐντολάς καὶ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ. Εἶχον ἤδη γηράσει καὶ ὄμως ἦταν ἄτεκνοι. Ὅτε ἡμέραν τινὰ ἱερούργει ὁ Ζαχαρίας εἰς τὸν ναόν, ἄγγελος Θεοῦ ἐμφανίζεται εἰς αὐτὸν καὶ ἵσταται δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη, φόβος δὲ μέγας ἐκυρίευσεν αὐτόν. Ἄλλ' ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν. Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία. Ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν προσευχὴν σου καὶ ἡ γυνὴ σου θὰ γεννήσῃ υἱὸν καὶ θὰ τον ὀνομάσῃς Ἰωάννην. Ὁ υἱὸς σου οὗτος θὰ εἶνε χαρὰ εἰς ἐσὲ καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους· διότι θ' ἀναδειχθῆ μέγας διὰ τῆς θείας βοηθείας καὶ πολλοὺς θὰ φέρῃ εἰς τὴν

έδόν του Θεού. Ὁ Ζαχαρίας δὲν ἐπίστευσεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου· διὰ τοῦτο ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι θὰ μένη ἄφρωνος ἕως οὗ πληρωθῶσιν οἱ λόγοι του. Καὶ τῷ ὄντι ὁ Ζαχαρίας ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ· ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἔμεινεν ἔγγυος, καθὼς εἶπεν ὁ ἄγγελος.

«Προσεύξασθε πρὸς με καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν» (Ἱερ. κθ'. 12).

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς

Εἰς Ναζαρέτ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὑπῆρχε παρθένος ἐκ τοῦ γένους τοῦ Δαυὶδ, ὄνοματι Μαριάμ, ἣτις ἦτο μεμνηστευμένη μὲ τὸν Ἰωσήφ ἐπίσης ἐκ τοῦ γένους τοῦ Δαυὶδ. Εἰς τὴν παρθένον ταύτην ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ εἶπε· «Χαῖρε κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν». Ἡ παρθένος ἐταράχθη ἐκ τῶν λόγων τούτων. Ἄλλ ὁ ἄγγελος ἐπανελάβε· Μὴ φοβοῦ Μαριάμ, διότι εὔρες χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἰδοὺ, θὰ συλλάβῃς καὶ θὰ γενήσῃς υἱὸν καὶ θὰ ὀνομάσῃς αὐτὸν Ἰησοῦν· οὗτος θὰ γείνη μέγας καὶ θὰ ὀνομασθῇ υἱὸς Ὑψίστου καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ δὲν θὰ ἔχῃ τέλος. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Καὶ πῶς θὰ γείνη τοῦτο; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτήν· Πνεῦμα ἅγιον θὰ ἔλθῃ ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου θὰ σὲ ἐπισκιάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἅγιον τὸ ὁποῖον θὰ γεννηθῇ ἐκ σοῦ θὰ ὀνομασθῇ υἱὸς Θεοῦ. Οὐδὲν εἶνε ἀδύνατον εἰς τὸν Θεόν. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ, Ἰδοὺ, ἡ δούλη Κυρίου, ἃς γείνη καθὼς εἶπας. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἡ Μαριάμ ὑπῆγεν εἰς τὴν

μικράν πόλιν τῆς ὄρεινης Ἰουδαίας, ὅπου ἔμενον ὁ Ζαχαρίας· εἰσελθοῦσα δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐχαιρέτησε τὴν Ἐλισάβετ· καὶ ἡ Ἐλισάβετ πλήρης πνεύματος ἁγίου, εἶπε μεγαλοφώνως· Εὐλογημένη σὺ μεταξὺ τῶν γυναικῶν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου· Καὶ πόθεν τοῦτο, ἵνα ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου μὲ ἐπισκεψῆῃ; Μακαρία εἶνε ἡ πιστεύσασα· διότι θὰ ἐκπληρωθῶσιν ὅσα εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Κύριος. Καὶ εἶπεν ἡ Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρά μου· διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσειν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἀπὸ τῶρα θὰ μὲ μακαρίζωσι πᾶσαι αἱ γεναιαὶ τῶν ἀνθρώπων, διότι ὁ Θεὸς ἐποίησε μεγάλα πράγματα εἰς ἐμὲ καὶ ἅγιον εἶνε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἔμεινε δὲ ἡ Μαριάμ περὶ τοὺς τρεῖς μῆνας πλησίον τῆς Ἐλισάβετ, καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις, δυνατὰ ἴσθι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. ιη' 27).

3. Γέννησις Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

Ὅτε ἦλθεν ὁ διωρισμένος χρόνος, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν υἱόν· ἐχάρη δὲ πολὺ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ Ζαχαρίας καὶ συνέχαιρον μετ' αὐτῶν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς των. Τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἐτελέσθησαν τὰ νόμιμα, ἐκάλουν τὸ παιδίον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τοῦ Ζαχαρίου. Ἄλλ' ἡ μήτηρ εἶπεν· ὄχι, δὲν θὰ ὀνομασθῆ Ζαχαρίας, ἀλλ' Ἰωάννης.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζαχαρίας δὲν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ λαλήσῃ, ἔλαβε πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ ὅτι Ἰωάννης εἶνε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εὐθὺς τότε ἤρχισε νὰ λαλή

καὶ νὰ εὐλογῆ τὸν Θεόν. Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν λέγοντες, τί ἄρα θὰ γένη τὸ παιδίον τοῦτο; Τότε ὁ Ζαχαρίας πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου, εἶπεν· Εὐλογητός ὁ Θεός, διότι ἐπεσκέψατο καὶ ἔσωσε τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἵνα ἀφόβως καὶ ἀπὸ καρδίας λατρεύωμεν αὐτόν. Καὶ σύ, παιδίον, θὰ ὀνομασθῆς προφήτης τοῦ Ὑψίστου καὶ θὰ προετοιμάσῃς τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐφάνη, ἵνα σώσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καὶ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ ἦτο εἰς τὰς ἐρήμους, ἕως τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας διὰ νὰ διδάξῃ αὐτούς.

«Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐτοιμαῖσαι ὁδοὺς αὐτοῦ» (Λουκ. α' 76).

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐξεδόθη παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου διάταγμα ν' ἀπογραφῆ ὅλη ἡ οἰκουμένη. Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ν' ἀπογράφωνται ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ Ναζαρέτ μετὰ τὴν Παρθένον Μαρίαν νὰ ἀπογραφῆ εἰς τὴν Βηθλεέμ, πόλιν τοῦ Δαυὶδ, διότι κατήγετο ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Δαυὶδ. Ἐνῶ δὲ ἦσαν ἐνταῦθα, ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ γεννηθῆ ἡ Μαρίαμ, καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ ἐσπαργάνωσε καὶ ἔθεσεν αὐτὸν εἰς τὴν φάτνην, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος τόπος εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Εἰς τὴν αὐτὴν χώραν ὑπῆρχον ποιμένες, εἰ ὅποιοι

ἐφύλαττον τὴν νύκτα τὰ ποιμνιά των. Καὶ ἰδοῦ, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς αὐτοὺς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτοὺς καὶ ἐφοβήθησαν πολὺ. Καὶ ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ φοβήσθε· εὐαγγελίζομαι εἰς ὑμᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θὰ εἶνε χαρὰ εἰς ὅλον τὸν λαόν·

διότι ἐν τῇ πόλει Δαυὶδ ἐγεννήθη εἰς ὑμᾶς σήμερον Σωτήρ, ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδοῦ τὸ σημεῖον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ τὸν γνωρίσητε· θὰ εὔρητε βρέφος ἐσπαργανωμένον ἐντὸς τῆς φάτνης. Τότε δὲ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ ἐψαλλε μὲ τὸν ἄγγελον καὶ ἔλεγε· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ· καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ἄφ' οὗ δὲ οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν, οἱ ποιμένες ἦλθον μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ εὔρον τὴν Μαρίαν καὶ τὸν

Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Διέδωκαν τότε τὸ συμβάν, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν. Ἡ δὲ Μαριάμ διετήρει πάντα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἰσθῶκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ' 16).

Β. Ἡ Ὑπαπαντὴ

Τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως ὁ Χριστὸς ὠνομάσθη Ἰησοῦς, καθὼς εἶχεν εἶπει εἰς τὴν Θεοτόκον ὁ ἄγγελος, τὴν δὲ τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἡ Μαρία ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἀφιερῶσθαι εἰς τὸν ναὸν τὸν πρωτότοκον αὐτῆς υἱὸν καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς θυσίαν, καθὼς ὤριζεν ὁ νόμος διὰ τοὺς πτωχοὺς, ζευγὸς τριγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. Ἐξῆ τότε ἐν Ἱερουσαλὴμ ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐσεβής, ὀνόματι Συμεῶν, εἰς τὸν ὅποτον εἶχεν ἀποκαλύψει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὅτι δὲν θ' ἀποθάνῃ πρὶν ἰδεῖν τὸν Σωτῆρα. Ὁδηγούμενος λοιπὸν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἦλθεν εἰς τὸν ναὸν καὶ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ παιδίον καὶ εὐχαριστήσας τὸν Θεὸν εἶπε· «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸν λόγον σου ἐν εἰρήνῃ, διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν ἠτοίμασας ἐνώπιον ὄλων τῶν λαῶν, τὸ φῶς, τὸ ὅποτον θάψωτίσῃ τὰ ἔθνη καὶ θὰ δοξάσῃ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ.» Οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τούτους. Ὁ δὲ Συμεὼν ἠλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε προφητικῶς πρὸς τὴν Μαριάμ· Τὸ παιδίον τοῦτο εἶνε προωρισμένον εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσ-

ραήλ, και θα χρησιμεύση ως σημεῖον ἀντιλεγόμενον·
θα διέλθη δὲ τὴν ψυχὴν σου ῥομφαία. Καὶ ἡ Ἄννα δὲ
τῆ προφήτις ὑπερογοδοηκοντοῦτις ἦτο ἐκεῖ παροῦσα καὶ
ἐκήρυξεν εἰς ὄλους τὸ παιδίον Ἰησοῦν ὡς τὸν λυτρω-
τὴν καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

«Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μαρκ. 15' 16).

6. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων

Σοφοὶ τινες ἄνδρες, μάγοι καλούμενοι, ἦλθον ἐκ τῆς
Ἀνατολῆς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἠρώτων, ποῦ εἶνε ὁ
γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, διότι εἶδον τὸν
ἀστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἦλθον νὰ προσκυ-
νήσωσιν αὐτόν. Ἡρώδης δὲ ὁ βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς
λόγους τούτους ἐταράχθη καὶ μαθὼν παρὰ τῶν ἀρχιε-
ρέων ὅτι ἐμελλε νὰ γεννηθῇ ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας
ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς μάγους καὶ ἐξηκρίβωτε, πότε
ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ ἀστὴρ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Ὑ-
πάγετε, ἐξετάσατε καλῶς περὶ τοῦ παιδίου τούτου, καὶ
ὅταν τὸ εὔρητε, ἀναγγεिलाτέ μοι τοῦτο, διὰ νὰ ὑπάγω
καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό. Οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν,
καὶ ὁ ἀστὴρ, τὸν ὅποιον εἶδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὠδήγει
αὐτοὺς καὶ ἐστάθη ὑπεράνω τοῦ τόπου, ἐνθα εὕρισκετο
τὸ παιδίον. Εἰσελθόντες δὲ εἰς τὴν οἰκίαν εὔρον τὸ παι-
δίον μὲ τὴν μητέρα του Μαρίαν καὶ γονυπετήσαντες
προσεκύνησαν αὐτό· ἀνοιξαντες δ' ἐπειτα τοὺς θησαυ-
ροὺς αὐτῶν προσέφερον εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λί-
θινον καὶ σμύρναν. Ἐπειτα δι' ὄνειρου ὁδηγηθέντες νὰ
μὴ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν Ἡρώδη, ἀνεχώρησαν δι' ἄλ-
λης ὁδοῦ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Ἄφ' οὗ οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν, ἄγγελος Κυρίου

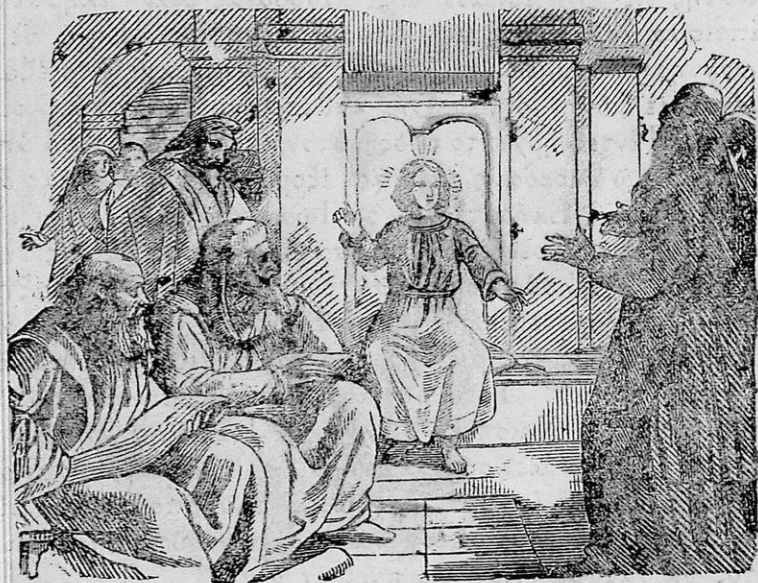
φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν νὰ ἐγερθῆ, νὰ λάβῃ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον· διότι ὁ Ἡρώδης ἐμελλε νὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸ παιδίον. Ὁ Ἰωσήφ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα ἐκ καιρῶ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως οὗ ὁ ἄγγελος ἐνάλεσεν αὐτόν. Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ὠργίσθη καὶ διέταξε καὶ ἐσφάγησαν ὅλα τὰ βρέφη τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν πέριξ ἀπὸ δύο ἐτῶν ἡλικίας καὶ κατωτέρω. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης ἀπέθανεν, ὁ Ἰωσήφ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀγγέλου παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

«Ὁ Θεὸς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμ. β' 4).

7. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς ἐν τῷ ναῶ

Οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ ἐπορεύοντο κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ὡς ὁ νόμος διέτασσε· καὶ ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἔγεινε δώδεκα ἐτῶν, παρέλαβον καὶ αὐτὸν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ ἀνέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα. Μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀνεχώρησαν νομίζοντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο μετῆ· λοιπὴν συνοδείαν. Ἀφοῦ δὲ ἐβάδισαν ἡμέρας ὁδόν, τὸν ἐζήτησαν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν, ἀλλὰ δὲν τὸν εὔρον· ἐπέστρεψαν διὰ τοῦτο εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐζήτησαν τὸν Ἰησοῦν· μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς. Οἱ δὲ ἀκούοντες ἐθαύμαζον διὰ τὴν φρόνησιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις τοῦ δωδεκαετοῦς παιδίου. Τότε ἡ μή-

τηρ εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Τί ἔπραξες, τέκνον μου, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ἐζητοῦμεν μετὰ λύπην μεγάλην. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Διατί με ἐζητεῖτε; δὲν εἰξεύρετε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶμαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου;

Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ. Κατέβη δὲ ὁ Ἰησοῦς μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ καὶ ὑπετάσσετο εἰς αὐτούς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ της. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προέκοπτε κατὰ τὴν σοφίαν καὶ ἡλικίαν καὶ χάριν εἶχε καὶ παρὰ τῷ Θεῷ καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

«*Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα*» (ψαλμ. ρα 1). — «*Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν*» (ψαλμ. ξζ' 27).

8. Ἡ βάπτισις τοῦ Χριστοῦ

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἦλθεν ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐκήρυττε βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Εἶχε δὲ ὁ Ἰωάννης τὸ ἔνδυμα ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ἦτο ἐζωσμένος μὲ ζώνην δερματίνην καὶ ἔτρωγε τροφήν ἀπλουστάτην. Πάντες ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας των. Ἐκήρυττε δὲ ὁ Ἰωάννης καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν λαόν· Μετανοεῖτε καὶ ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας. Ὁ λαὸς ἠρώτα αὐτὸν λέγων, τί νὰ πράξῃ. Ὁ δὲ Ἰωάννης εἶπεν· Ὅστις ἔχει δύο χιτῶνας, ἅς δώσῃ τὸν ἓνα εἰς τὸν μὴ ἔχοντα, καὶ ὅστις ἔχει τροφὰς ἅς πράξῃ ὁμοίως. Τότε ὁ λαὸς διελογίζετο, μήπως ὁ Ἰωάννης ἦτο ὁ Χριστός. Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲ ὕδωρ· ἔρχεται δὲ μετ' ἐμὲ ἄλλος ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἰκανὸς νὰ λύσω τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων· αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ πνεῦμα ἅγιον.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰωάννην, ἵνα βαπτισθῇ ὑπὸ αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης ἠρνεῖτο λέγων· Ἐγὼ ἔχω χρεῖαν νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς με; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφες τώρα, διότι πρέπει νὰ πληρώσωμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος, οἱ οὐρανοὶ ἠνοίχθησαν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβη ὡς περιστέρα ἐπ' αὐτὸν καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἤκού-

σθη λέγουσα· «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα.»

• *Μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν (Πράξ. β. 88).*

9. Ὁ Ἰησοῦς πειράζεται ἐν τῇ ἐρήμῳ

Μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Ἰησοῦς ὠδηγήθη ὑπο τοῦ ἀγίου Πνεύματος εἰς τὴν ἐρημον, ὅπου διέτριψε τεσσαράκοντα ἡμέρας χωρὶς νὰ φάγη ἢ νὰ πῖν τίποτε. Ἀλλὰ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐπέινασε, καὶ ὁ διάβολος ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν τῷ λέγει· Ἐὰν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ εἰς τοὺς λίθους τούτους νὰ γείνωσιν ἄρτοι· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν· Εἶνε γεγραμμένον ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ μόνον μὲ ἄρτον, ἀλλὰ καὶ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ. Τότε ὁ Σατανᾶς τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ στήσας αὐτὸν εἰς τὸ πτερύγιον τοῦ ναοῦ, εἶπεν· Ἐὰν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον κάτω τὸν ἑαυτὸν σου· διότι εἶνε γεγραμμένον, ὅτι θὰ προστάξῃ τοὺς ἀγγέλους νὰ σὲ φυλάξωσι καὶ νὰ σὲ σηκώσωσιν εἰς τὰς χεῖράς των διὰ νὰ μὴ κτυπήσῃς εἰς λίθον τὸν πόδα σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι εἶνε γεγραμμένον καὶ τοῦτο· Δὲν θὰ ἐκπειράσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου. Πάλιν παραλαμβάνει ὁ διάβολος τὸν Ἰησοῦν εἰς ὄρος ὑψηλόν, καὶ δεῖξας εἰς αὐτὸν ἐν μιᾷ στιγμῇ ἰδὼν τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, εἶπεν· Ὅλα ταῦτα θὰ δώσω εἰς σέ, ἐὰν πέσῃς νὰ μὲ προσκυνήσῃς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, Ὑπαγε ὀπίσω μου Σατα.ᾱ· διότι εἶνε γεγραμμένον, Κύριον τὸν Θεόν σου θὰ προσκυνήσῃς καὶ αὐτὸν μόνον θὰ λατρεύσῃς. Τότε

ὁ διάβολος ἀφῆκε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἄγγελοι ἤλθον καὶ ὑπηρετοῦν αὐτόν.

«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἐμπέσητε εἰς πειρασμὸν» (Ματθ. κς'. 41).

10. Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ

Μετὰ ταῦτα ἦλθε πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ πέραν τοῦ Ἰορδάνου μέρη, ὅπου ὁ Ἰωάννης ἐβάπτιζεν. Ὅτε δὲ ὁ Ἰωάννης εἶδε τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Τὴν ἐπαύριον ἵστατο πάλιν ὁ Ἰωάννης παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν του, ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἰωάννης· Ὅτε δὲ ὁ Ἰωάννης εἶδε τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦν· α, εἶπεν· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ οἱ δύο μαθηταὶ του ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. Εἰς ἐκ τῶν δύο μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου, ὁ Ἀνδρέας, εὐρίσκει Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ἦτοι τὸν Χριστόν, καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν Σίμωνα εἶπε· Σὺ εἶσαι Σίμων ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, θὰ ὀνομάζῃσαι εἰς τὸ ἐξῆς Κηφᾶς, ἦτοι Πέτρος. Τὴν ἐπικυῖσαν ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει τὸν Φίλιππον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ Φίλιππος εὐρίσκει τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Εὐρήκαμεν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ὁ Μωϋσῆς ἀνήγγειλεν ἐν τῷ νόμῳ, ἦτοι Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν εἶπε περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθὴς Ἰσραηλῆτης, ἐν τῷ ὁποίῳ ὄλος δὲν ὑπάρχει. Ὁ Ναθαναὴλ θαυμάσας εἶπε

πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ποθεν μὲ γινώσκεις; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Πρὶν ὁ Φίλιππος σὲ καλέσῃ, σὲ εἶδον καθήμενον ὑποκάτω τῆς συκῆς. Τότε ὁ Ναθαναὴλ εἶπε· Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Οὗτοι ἦσαν οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ.

«Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἐξεῖ τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. κ'. 12).

11. Ὁ ἐν Κανᾷ γάμος

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ, πόλει τῆς Γαλιλαίας. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἐκεῖ, προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Ὅτε δὲ ὁ οἶνος ἐξέλιπεν, ὁ Ἰησοῦς διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ γεμίσουν ὕδατος ἐξ μεγάλας ὑδρίας λιθίνας, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Ἀντλήσαντες δὲ οἱ ὑπηρέται εἶδον ὅτι τὸ ὕδωρ εἶχε μεταβληθῆ εἰς οἶνον. Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ πρῶτον θαῦμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐφάνη ὁ Ἰησοῦς, τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

«Αὐτὰ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ μὲ ἀπέστειλεν» (Ἰωάν. ε'. 36).

12. Ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ναῷ

Ἄφ' οὗ ἔκαμε τὸ ἐν Κανᾷ θαῦμα, κατέβη ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς του εἰς Καπερναοὺμ, ὅπου ἔμεινεν ἡμέρας τινάς. Ἐπειδὴ δὲ ἐπλησίαζε τὸ

πάσχα τῶν Ἰουδαίων, ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸν ναὸν εἶδεν ἐκεῖ πολλοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἐπώλουν βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς χάριν τῶν θυσιῶν, καὶ ἀργυραμοιβοὺς πρὸς ἀλλαγὴν νομισμάτων. Ὁ Ἰησοῦς ἀγανακτήσας διὰ τοῦτο ἔκαμε φραγγέλιον ἐκ σχοινίων καὶ ἐξεδίωξεν ὄλους ἐκ τοῦ ναοῦ· διεσχόρπισε τὰ νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ ἀνέτρεψε τὰς τραπέζας των. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς· Σηκώσατε ταῦτα ἀπ' ἐδῶ· Μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου.

«Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς» (Ἦσ. γς' . 7). «Μὴ νομιζετε πορισμὸν τὴν εὐσέβειαν» (Α' Τιμ. 5' . 5).

13. Ἡ Σαμαρείτις

Ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν διὰ τῆς Σαμαρείας. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας Σιχάρ, ἐκάθησε πλησίον τῆς πηγῆς τοῦ Ἰακώβ, ἵνα ἀπαυθῆ ἐκ τοῦ κόπου. Τότε ἦλθε γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐζήτησε παρ' αὐτῆς νὰ πῖν. Ἡ Σαμαρείτις λέγει πρὸς αὐτόν· πῶς σὺ ὁ Ἰουδαῖος ζητεῖς νὰ πῖνς ὕδωρ παρὰ γυναικὸς Σαμαρείτιδος, ἀφ' οὗ οὐδεμίαν ὑπάρχει κοινωνία μεταξὺ Σαμαρειτῶν καὶ Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Ἄν ἐγνώριζες, ποῖος εἶναι ὁ ζητῶν παρὰ σοῦ ὕδωρ, θὰ ἐζήτηις παρ' αὐτοῦ καὶ θὰ σοὶ ἐδίδεν ὕδωρ ζῶν. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ εἶνε βαθύ, πῶθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου θὰ διψήσῃ πάλιν, ἀλλ' ὅστις πῖν ἐκ τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποσον ἐγὼ θὰ δώσω εἰς αὐτόν,

ὀδέποτε πλέον θὰ διψῆσῃ. Ἡ γυνὴ εἶπε πρὸς αὐτόν· ὅς μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἰδοῦνὰ ἀντλῶ. Ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν ἐντεῦθεν ἀφορμὴν καὶ ἐλέγξῃ τὸν ἁμαρτωλὸν αὐτῆς βίον, ἡ δὲ γυνὴ εἶπε τότε πρὸς αὐτόν· Κύριε, θεωρῶ ὅτι εἶσαι προφήτης· Ἰδοὺ ἐγὼ οὐκ οἶδα πῶς πρέπει νὰ λατρεύηται ὁ Θεός· διότι ἡμεῖς οἱ Σαμαρεῖται λέγομεν ὅτι πρέπει νὰ λατρεύηται εἰς τὸ ὄρος Γαριζὶν, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν· Γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἔφθασεν ἤδη, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῶνται τῷ Θεῷ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Θεὸς τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα εἶνε ὁ Θεὸς, καὶ οἱ προσκυνοῦντες αὐτὸν πρέπει νὰ τὸν προσκυνῶσιν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθον οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ φάγῃ· ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἡ τροφή ἡ ἰδική μου εἶνε νὰ πράττω τὸ θέλημα ἐκείνου, ὁποῖός με ἔπεμψε καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον του.

Πολλοὶ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἤκουσαν ὅσα ἡ Σαμαρεῖτις εἶπε περὶ αὐτοῦ· ἦλθον δὲ καὶ παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν τῶν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπίστευσαν πολλοὶ περισσότεροί εἰς αὐτὸν καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὡς τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.

«Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. δ' 24).

14. Οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι.

Ἦλθε πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐδίδασκε· πάντες δ' ἔσπευσαν νὰ

ἀκούσωσιν αὐτὸν καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ εἶδε δύο πλοῖα εἰς τὴν λίμνην Γεννησαρέτ καὶ ἐμβὰς εἰς ἓν τούτων, τὸ ὁποῖον ἦτο τοῦ Πέτρου, ἐδίδασκεν ἐξ αὐτοῦ τὸν ἐν τῇ ξηρᾷ λαόν. Ἀφοῦ δὲ ἔπαυσεν ἀλαλῆ, εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος τὸ πλοῖον καὶ ρίψατε τὰ δίκτυά σας. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ὄλην τὴν νύκτα κοπιάσαντες οὐδὲν ἐπιείσαμεν, ἀλλ' ἀφοῦ τὸ εἶπες, θὰ ρίψω τὰ δίκτυα. Καὶ ἔρριψαν τὰ δίκτυα καὶ συνέλαβον πλῆθος ἰχθύων. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον· Ἀπὸ τοῦδε θὰ ἦται ἀλιεὺς ἀνθρώπων. Καὶ ὁ Πέτρος δὲ καὶ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, ἀφήσαντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἦλθε πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν λίμνην Γεννησαρέτ καὶ ἐδίδασκε τὸν λαόν. Ἴδὼν δὲ τελῶνην τινὰ ὀνομαζόμενον Λευὴν ἢ Ματθαῖον, καθήμενον εἰς τὸ τελῶνιον, εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἀκολούθει μοι· καὶ ὁ Ματθαῖος ἀφῆκε πάντα καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν. Ἐφιλοξένησε δὲ ὁ Ματθαῖος τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ὅπου ἦσαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τελῶναι. Ἐγόγγυζον δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ ἡ Φαρισαῖοι, ὅτι ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τρώγουσι μετὰ ἀνθρώπους ἁμαρτωλοῦς. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἰατροῦ οἱ ὑγιεῖς, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Δὲν ἦλθον νὰ καλέσω εἰς μετάνοιαν τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοῦς. Οὕτω ὁ Ἰησοῦς ἐκάλεσε βαθμηδὸν πολλοὺς μαθητὰς καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξέλεξε δώδεκα κατὰ τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς ὁποίους ἔμελε νὰ διδάξῃ καὶ ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ κήρυγμα· ὠνόμασε δὲ αὐτοὺς Ἀποστόλους, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶνε τὰ ἐπόμενα· Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,

Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος καὶ Θωμᾶς, Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Ἰούδας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ ὁποῖος ἐγένετο καὶ προδότης τοῦ Ἰησοῦ.

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ κη' 19).

15. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία.

Τὸν Ἰησοῦν ἠκολούθησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ὅλης τῆς Ἰουδαίας. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸ πλῆθος ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, ὅπου ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ ἄλλοι, καὶ καθήσας ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· Εὐτυχεῖς εἶνε οἱ ταπεινόφρονες, οἱ μετανοοῦντες διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, οἱ ὑπομένοντες ἀγογγύστως τὰς θλίψεις, οἱ ἀγαπῶντες τὴν ἀρετὴν, οἱ ἐλεήμονες, οἱ καθαρὸι τὴν καρδίαν, οἱ εἰρηνοποιοί, οἱ ἀδίκως διωκόμενοι, διότι θὰ ἀνταμειφῶσιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Εἶπεν ἔπειτα εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τοὺς ἄλλους καλὸν παράδειγμα διὰ τῶν καλῶν αὐτῶν ἔργων· ν' ἀποφεύγωσι τὸ κακόν, ὅχι διότι φοβοῦνται τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ διότι εἶνε κακόν, νὰ πράττωσι δὲ τὸ καλόν, ὅχι διότι θὰ ἀνταμειφῶσιν, ἀλλὰ διότι εἶνε καλόν· ν' ἀγαπῶσι καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς των καὶ νὰ εὐεργετῶσιν αὐτούς· νὰ κάμνωσι τὴν ἐλεημοσύνην ὅχι διὰ νὰ ἐπαινεθῶσιν ὑπὸ τὸν ἀνθρώπων, ἀλλὰ μὲ καλὴν διάθεσιν· νὰ προσεύχωνται δὲ εἰς τὸν Θεὸν ὅχι μηχανικῶς καὶ πρὸς ἐπίδειξιν, ἀλλὰ μὲ καρδίαν καθαρὰν·

νά μὴ εἶνε προσηλωμένοι εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθά, τὰ ὅποια εὐκόλως φθείρονται, ἀλλὰ νά ἐπιδιώκωσι πνευματικά ἀγαθά, νά πράττωσιν ἔργα καλά, τὰ ὅποια δὲν φθείρονται. Πρέπει νά ἐλπίζωσιν εἰς τὸν Θεόν, τὸν ἐν οὐρανοῖς πατέρα ἡμῶν· διότι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος φροντίζει διὰ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καὶ διὰ τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ, δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του τὸ κάλλιστον τῶν πλασμάτων αὐτοῦ, τὸν ἄνθρωπον. Δὲν πρέπει νά κρίνωσιν αὐστηρῶς τοὺς ἄλλους διὰ νά μὴ κριθῶσι καὶ αὐτοὶ αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· δὲν πρέπει νά λησμονῶσι τὰς ἐλλείψεις των καὶ νά παρατηρῶσι τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄλλων· ὅ,τι θέλουσι νά κάμνουν οἱ ἄλλοι πρὸς αὐτούς, τοῦτο πρέπει καὶ αὐτοὶ νά κάμνωσι πρὸς τοὺς ἄλλους· καὶ ἐκεῖνον πιστεύει ἀληθῶς εἰς τὸν Κύριον, ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐφαρμόζει αὐτοὺς εἰς τὸν βίον του.

«*Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν*» (Λουκ. ια' 18)

16. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παραλυτικόν.

Ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Καπερναοὺμ ἐντὸς οἰκίας, εἰς τὴν ὁποίαν συνήχθησαν πολλοὶ καὶ ἤκουον τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ. Συγχρόνως δὲ ἔφερον ἐκεῖ παραλυτικόν, ὅστις ἐβαστάζετο ὑπὸ τεσσάρων, διὰ νά θεραπευθῇ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύναντο νά πλησιάσωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν ἕνεκα τοῦ πολλοῦ πλήθους, οἱ βαστάζοντες τὸν παραλυτικόν ἀνέβησαν εἰς τὴν στέγην καὶ ἀνοίξαντες μέρος αὐτῆς, κατεβίβασαν τὸν κράββατον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατέκειτο ὁ παραλυτικός. Ὁ δὲ Ἰησοῦς θαυμάσας τὴν πίστιν τῶν ἀνθρώπων λέγει

πρὸς τὸν παραλυτικόν· Ἐχε, θάρρος, τέκνον μου, σοῦ ἐσυγχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι. Ἐκάθηντο δὲ ἐκεῖ γραμματεῖς τινες, οἱ ὁποῖοι ἠγανάκτησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, διότι τὸν ἐθεώρησαν ὡς βλασφημίαν· καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐννοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν λέγει· Τί εἶνε εὐκολώτερον νὰ εἶπω· Σοῦ ἐσυγχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι, ἢ σήκωσε τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Διὰ νὰ γνωρίσητε δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας, ἰδοὺ τί λέγω πρὸς τὸν παραλυτικόν· Σηκωθείς λάβε τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ὁ παραλυτικὸς ἐγερθεὶς ἔλαβε τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε. Πάντες δὲ ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

«Τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ μὲ ἀπίστευκεν» (Ἰωάν. ε'. 36).

17. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου.

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς εὕρισκετο εἰς τὴν πόλιν Καπερναοῦμ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἑκατόνταρχος καὶ εἶπε· Κύριε· ὁ δοῦλός μου κεῖται παραλυτικὸς καὶ δεινῶς βασανίζεται. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Θὰ ἔλθω καὶ θὰ τὸν θεραπεύσω· Καὶ ὁ ἑκατόνταρχος ἀποκριθεὶς εἶπε· Κύριε, δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν στέγην μου, ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγον, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος, ὅστις ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου στρατιώτας, καὶ λέγω εἰς τοῦτον· Ὑπάγε καὶ ὑπάγει· καὶ εἰς ἄλλον· Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ εἰς τὸν δοῦλόν μου· Πράξον τοῦτο, καὶ τὸ πράττει. Ὁ δὲ Ἰησοῦς θαυμάσας τὴν πίστιν

τοῦ ἑκατοντάρχου, εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὑπαγε, καὶ ἄς γείνη καθὼς ἐπίστευσας. Καὶ ἐθεραπεύθη ὁ δοῦλος αὐτοῦ τὴν ὥραν ἐκείνην.

« Ἐπικάλεσαι με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ ἐξελοῦμαι σε καὶ δοξάσεις με » (Ψαλμ. γ' . 4).

18. Ὁ Ἰησοῦς περὶ Σαββάτου.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου διὰ τῶν σπορίμων, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπεινάσαν καὶ ἤρχισαν νὰ κόπτωσι στάχυας καὶ νὰ τρώωσιν. Οἱ Φαρισαῖοι εἶπον εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πράττουσιν ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ γίνεταί τὸ Σάββατον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Δὲν ἀνέγνωτε τί ἔκαμεν ὁ Δαυῖδ, ὅτε ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; Πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους μόνον εἰς τοὺς ἱερεῖς ἦτο συγχωρημένον νὰ φάγωσιν; Τὸ Σάββατον ἐγένετο διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον. Δὲν θὰ καταδικάζετε τοὺς ἁθώους, ἀν ἐγνωρίζετε ὅτι ὁ Θεὸς ζητεῖ παρ' ἡμῶν ἔργα καὶ ὄχι θυσίας· « Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν ».

Ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἔπειτα εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, ἐκεῖ δὲ ὑπῆρχεν ἄνθρωπος ἔχων ξηρὰν τὴν χεῖρα. Οἱ Ἰουδαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν, ἀν ἐπιτρέπεται νὰ θεραπεύσωσι τὸ Σάββατον, ἵνα λάβωσιν ἀφορμὴν νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίς ἀπὸ σᾶς ἔχων ἐν πρόβατον δὲν θὰ ἐγείρη αὐτό, ἐὰν τοῦτο πέσῃ εἰς λάκκον τὸ Σάββατον; Πόσον δὲ ἀνώτερος τοῦ προβάτου εἶνε ὁ ἄνθρωπος; Πρέπει τις τὸ Σάββατον νὰ πράττῃ καλὸν ἢ κακόν; νὰ σώζῃ ἢ νὰ

φονεύη ἄνθρωπον ; Ἐκεῖνοι ὁμῶς ἐσιώπων. Ἐρριψε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς βλέμμα ἀγανακτήσεως καὶ λύπης διὰ τὴν πεπωρωμένην αὐτῶν καρδίαν καὶ ἰάτρευσε τὴν ἐξηραμένην χεῖρα τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι συνῆλθον εἰς συμβούλιον καὶ ἐσκέφθησαν πῶς νὰ φονεύσωσι τὸν Ἰησοῦν· ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς μαθὼν τοῦτο ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν μετὰ τῶν μαθητῶν του καὶ πλῆθος πολὺ ἠκολούθησεν αὐτόν.

« Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν » (Ματθ. ιβ' . 7).

19. Ὁ Ἰησοῦς ἐγείρει τὸν υἱὸν τῆς χήρας ἐν Ναϊν.

Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας καλουμένην Ναϊν, καὶ ἐπορεύοντο μετ' αὐτοῦ πολλοὶ μαθηταὶ του καὶ λαὸς πολὺς. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἐφέρετο ἐκτὸς αὐτῆς νεκρὸς υἱὸς μονογενῆς χήρας τινὸς ἵνα ἐνταφιασθῆ. Ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν τὴν χήραν κλαίουσαν εὐσπλαγχνίσθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Μὴ κλαῖε· καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὴν νεκροθήκην καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σὲ διατάσσω νὰ ἐγερθῆς. Καὶ ὁ νεκρὸς ἀνέστη, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν αὐτόν εἰς τὴν μητέρα του. Πάντες δὲ ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, ὅστις ἐπεσκέφθη τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἤγειρε μεταξὺ αὐτῶν προφήτην μέγαν.

« Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς » (Ματθ κη' 18)

20. Ὁ Ἰησοῦς πολλαπλασιάζει τοὺς ἄρτους.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπῆλθε πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, καὶ λαὸς πολὺς ἠκολούθει αὐτόν· ἀνέβη δὲ εἰς

τὸ ἕρος καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μὲ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ εἶδεν ὅτι πολλοὺς λαοὺς ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· Πόθεν θὰ ἀγοράσωμεν ἄρτους διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι; Τοῦτο δὲ ἔλεγε διὰ νὰ τὸν πειράξῃ, διότι αὐτὸς ἐγνώριζε τὴν ἐμελλε νὰ πράξῃ. Ὁ δὲ Φίλιππος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· Διακοσίων δραχμῶν ἄρτοι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ λάβῃ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν καὶ ὀλίγον τι. Τότε λέγει πρὸς αὐτόν εἰς ἓκ τῶν μαθητῶν, ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου· Ὑπάρχει ἐν παιδάριον ἐδῶ, τὸ ὅποσον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια ἀλλὰ τί εἶνε ταῦτα πρὸς τόσον λαόν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Διατάξατε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθήσωσιν. Ἐκάθησαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες, οἱ ὅποιοι ἦσαν πέντε χιλιάδες· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τοὺς ἄρτους καὶ εὐχαριστήσας τὸν Θεὸν ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους, ὁμοίως δὲ ἔδωκαν καὶ ἓκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγον καὶ ἐχόρτασαν πάντες, λέγει ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς μαθητὰς του· Συνάξατε τὰ περισσεύοντα κομμάτια· καὶ συνήγαγον αὐτὰ καὶ ἐγέμισαν ἐξ αὐτῶν δώδεκα κοφίνους. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἰδόντες τὸ θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἔλεγον· Οὗτος εἶνε ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

«Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδεις τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζωὴν εὐδοκίας» (Ψαλμ ρμδ'. 15, 16).

21. Παραγγελίαι τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας

διδάσκων και κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἴδὼν δὲ τὰ πλήθη εὐσπλαγχνίσθη αὐτὰ ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. Διὸ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· Ὁ μὲν θερισμὸς εἶνε πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἐκβάλῃ ἐργάτας διὰ τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς του εἶπε πρὸς αὐτούς· Πορεύεσθε καὶ κηρύσσετε τὸ Εὐαγγέλιον, λέγοντες ὅτι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μὴ ἔχετε τίποτε μαζὴ σας, μήτε χρυσόν, μήτε ἄργυρον, μήτε χαλκόν, μήτε πῆραν, μήτε ὑποδήματα. Σὰς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἄκακοι ὡς αἱ περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, διότι θὰ σὰς παραδώσωσιν εἰς συνέδρια καὶ θὰ σὰς μαστιγώσωσι καὶ θὰ σὰς ὀδηγήσωσιν ἕνεκεν ἐμοῦ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων. Ὅταν δὲ παραδίδεσθε, μὴ φροντίσητε πῶς ἢ τί θὰ λαλήσητε· διότι ὁ Θεὸς θὰ σὰς φωτίσῃ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Θὰ σὰς μισήσωσι πάντες διὰ τὸ ὄνομά μου· ἀλλ' ὁ ὑπομείνας μέχρι τέλους θὰ σωθῇ. Μὴ φοβεῖσθε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι φονεύουσι τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ φονεύσωσι καὶ τὴν ψυχὴν· φοβήθητε μᾶλλον ἐκείνον, ὅστις δύναται νὰ καταστρέψῃ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. Ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θὰ ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα, υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶνε ἄξιος μαθητῆς μου· καὶ ὅστις δὲν θέλει νὰ λάβῃ τὸν σταυρὸν καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, δὲν εἶνε ἄξιος ὁπαδός μου. Ὁ θυσιάζων πάντα πρὸς χάριν μου θὰ κερδίσῃ πάντα.

«Τι ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ,

τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντὶ ἀ-
λαγμὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ» (Ματθ. ις'. 26);

22. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Ἐκάθητό ποτε ὁ Ἰησοῦς πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς
Τιβεριάδος, συνήχθησαν δὲ περὶξ αὐτοῦ τόσοι πολλοί,
ὥστε ἤναγκάσθη νὰ ἔμβῃ εἰς τι πλοῖον καὶ ἐκεῖθεν ἐδί-
δασκεν ἐν παραβολαῖς τὸν λαόν, ὅστις ἴστατο παρὰ τὸν
αἰγιαλόν. Εἶπε δὲ τὴν ἐξῆς παραβολὴν.

Ἄνθρωπός τις ἐξῆλθε νὰ σπείρῃ. Καὶ μέρος μὲν τοῦ
σπόρου ἔπεσεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἤλθον τὰ πετεινὰ καὶ
κατέφαγον αὐτόν. Μέρος δὲ ἔπεσεν εἰς γῆν πετρώδη,
ὅπου ἐβλάστησε μὲν, ἀλλ' ἅμα ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐξη-
ράνθη, διότι δὲν εἶχε ἰκμάδα. Μέρος ἔπεσεν εἰς τὰς ἀ-
κάνθας καὶ αἱ ἀκάνθαι αὐξηθεῖσαι ἀπέπνιξαν αὐτόν. Μέ-
ρος δὲ ἔπεσεν εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ ἔδωκε καρπὸν ἑκα-
τονταπλασίονα. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτόν,
τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς
αὐτούς: Ὁ σπόρος εἶνε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· σπορεῦς εἶνε
ὁ Χριστός, γῆ εἶνε αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων. Πρὸς τὴν
ὁδὸν ὁμοιάζουσιν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀκούουσι
μὲν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν δέχονται αὐτόν,
οὐδὲ τὸν ἐννοοῦσι, διότι ἡ καρδία αὐτῶν εἶνε πλήρης
κακιῶν. Πρὸς τὴν πετρώδη γῆν ὁμοιάζουσιν οἱ ἄνθρω-
ποι, οἱ ὅποιοι δέχονται μὲν τὸν θεῖον λόγον μετὰ χα-
ρᾶς, ἀλλὰ λησμονοῦσιν αὐτὸν εὐκόλως, ὅταν ἐπέλθωσι
κατ' αὐτῶν θλίψεις ἢ διωγμοί. Πρὸς τὴν ἀκανθώδη
γῆν ὁμοιάζουσιν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δέχονται μὲν
τὸν θεῖον λόγον, ἀλλ' αἱ μέριμναι τοῦ βίου καὶ αἱ φρον-
τίδες συμπνίγουσι τὸν λόγον καὶ καθιστῶσιν αὐτὸν ἄ-

καρπον. Πρὸς τὴν γῆν δὲ τὴν ἀγαθὴν ὁμοιάζουσιν οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες δεχονται τὸν θεῖον λόγον καὶ φέρουσι καρπὸν πολύν, ἥτοι πράττουσιν ἔργα καλὰ.

«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. ια'. 18).

23. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

Καὶ ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, τὴν ἀκόλουθον. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε ὁμοία πρὸς ἄνθρωπον, ὅστις σπείρει σπέρμα καλὸν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ. Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἄνθρωποι ἐκάθευδον, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. Ὅτε ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ ἀπέδωκε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια. Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότης εἶπον πρὸς αὐτόν· Κύριε, δὲν ἔσπειρας καλὸν σπέρμα εἰς τὸν ἀγρὸν σου ; πόθεν προέρχονται τὰ ζιζάνια ; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔπραξε τοῦτο. Οἱ δούλοι εἶπον πρὸς αὐτόν· Θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά ; Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη· Ὅχι· μήπως συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μὲ αὐτὰ καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατε αὐτὰ τὰ ἀυξήσωσι μέχρι τοῦ θερισμοῦ. Καὶ τότε θὰ εἶπω εἰς τοὺς θεριστάς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δέσατε αὐτά, ἵνα τὰ κατακαύσητε, τὸν δὲ σῖτον συναΐξατε εἰς τὰς ἀποθήκας. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν παραβολὴν ταύτην, ἵνα δεῖξη ὅτι ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει τὰ ζιζάνια, ἥτοι οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, θὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τῶν καλῶν, καὶ οἱ μὲν κακοὶ θὰ τιμωρηθῶσιν, οἱ δὲ καλοὶ θ' ἀνταμειφθῶσιν.

«Οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ

πατρός αὐτῶν» (Ματθ. ιγ' 13). «Ὁ Θεὸς ἀποδώσει ἐκά-
στῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ» ('Ρωμ. γ' . 6).

24. Αἱ παραβολαὶ τοῦ κόκκου τοῦ σινάπεως καὶ τῆς ζύμης.

Καὶ τὰς ἐξῆς δύο παραβολὰς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶνε ὅμοια πρὸς κόκκον σινάπεως, ὁ ὅποιος, ὅταν σπαρῆ, εἶνε μικρότερος ὄλων τῶν σπερμάτων, ἀλλ' ὅταν βλαστήσῃ, γίνε-
ται δένδρον καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτοῦ κατοικοῦσι τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶνε ὅμοια πρὸς ζύμην,
τὴν ὅποιαν λαβοῦσα γυνὴ ἀνέμιξε μὲ ἄλευρον, ἕως οὗ
ἐζυμώθη ὄλον.

Διὰ τῶν δύο τούτων παραβολῶν ἠθέλησε νὰ δείξῃ ὁ
Ἰησοῦς ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἐμελλε νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὄλον
τὸν κόσμον καὶ νὰ ἠθικοποιήσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

«Πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλεσθῆται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται»
('Ρωμ. ι' . 14).

25. Αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολεσθέντος προβά- του καὶ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς.

Πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐπλησίαζον
προθύμως τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἀκούωσι τὴν διδασκαλίαν
του. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦν τὸν
Ἰησοῦν καὶ ἐγόγγυζον, ὅτι συναναστρέφεται καὶ συν-
τρώγει μετ' ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ διεφθαρμένων.
Ὁ Ἰησοῦς θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἐξ ἀγάπης συναναστρέ-
φεται τοὺς τελῶνας καὶ ἁμαρτωλοὺς, ἵνα σώσῃ αὐτοὺς
ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς, εἶπε τὰς ἐξῆς δύο παραβολὰς.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἑκατὸν πρόβατα. Ἀπολέσας δὲ ἓν ἐξ αὐτῶν, ἀφῆκε τὰ ἑννεήκοντα ἑννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐζήτηι τὸ ἀπολωλός, ἕως οὗ εὔρη αὐτό. Ὄταν δὲ εὔρεν αὐτό, τὸ ἐπέθεσεν εἰς τοὺς ὤμους τοῦ μετα χαρᾶς καὶ ἔλθων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συνεκάλεσε τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτούς· Συγχάρητέ με, διότι εὔρον τὸ ἀπολωλός πρόβατόν μου.

Γυνὴ τις εἶχε δέκα δραχμάς. Ἀπολέσασα δὲ τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν, ἤναψε τὸν λύχνον καὶ ἐσάρωσε τὴν οἰκίαν καὶ ἐζήτηι ἐπιμελῶς νὰ εὔρη τὴν ἀπολεσθεῖσαν δραχμὴν. Ὄταν δὲ εὔρεν αὐτήν, συνεκάλεσε τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα· Συγχάρητέ με, διότι εὔρον τὴν δραχμὴν, τὴν ὁποίαν ἀπώλεσα. Οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ γίνεται χαρὰ μεγαλύτερα δι' ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα ἢ δι' ἑννεήκοντα ἑννέα, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

«Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. Ἐν τούτῳ ἐφανερῶθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μορογενῆ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ» (1. Ἰωάν. δ'. 9).

26. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. ✕

Θέλων ὁ Ἰησοῦς νὰ δείξῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς μετανοοῦντας ἁμαρτωλοὺς εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν.

Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ νεώτερος εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του· Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνήκον μέρος τῆς περιουσίας σου· καὶ ὁ πατὴρ διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπαρχοντά του. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεώτερος υἱὸς λαβὼν τὸ μερίδιόν του ἀνεχώρησεν εἰς

τόπον μακρυνόν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὸν πλοῦτόν του εἰς ἄσωτίας. Ἄφ' οὗ δὲ ἐδαπάνησεν ὁ, τειχε, συνέβη λιμὸς μέγας εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται. Τότε προσεκολλήθη ὡς μισθωτὸς εἰς ἓνα ἐκ τῶν πολιτῶν, ὁ ὁποῖος τὸν ἔπεμψεν εἰς τοὺς ἀγρούς του νὰ βόσκη χοίρους. Ἐπεθύμει δὲ ὁ ἄσωτος νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔδιδεν εἰς αὐτόν. Τότε συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν καὶ εἶπε· Πόσοι δούλοι τοῦ πατρός μου ἔχουσιν ἄφθονον ἄρτον, ἐγὼ δὲ ἀποθνήσκω τῆς πείνης! Ἀναστὰς λοιπὸν ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του, ὅστις ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγγνίσθη καὶ δραμῶν ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμόν του καὶ τὸν κατεφίλησεν. Εἶπε δὲ τότε ὁ ἄσωτος υἱός· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους του· Ἐνδύσατε τὸν υἱόν μου τὴν πρώτην αὐτοῦ στολήν καὶ βάλετε εἰς τὴν χεῖρα δακτύλιον καὶ εἰς τοὺς πόδας ὑποδήματα καὶ θυσιάσατε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν διὰ νὰ φάγωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν, διότι ὁ υἱός μου ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέζησε, χαμένος δὲ καὶ εὑρέθη. Ἐν τούτοις ὁ πρεσβύτερος υἱὸς ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸν ἀγρον ἤκουσε μουσικὴν καὶ χορούς· μαθὼν δὲ τὴν αἰτίαν, ὠργίσθη καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Τότε ὁ πατὴρ ἐξεληθὼν παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ. Αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη· Τόσα ἔτη σὲ δουλεύω καὶ οὐδέποτε παρέβην τὰς ἐντολάς σου, καὶ ὅμως ποτὲ δὲν μοι ἔδωκες ἐρίφιον διὰ νὰ εὐφρανθῶ μὲ τοὺς φίλους μου. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ ὁποῖος κατεσώτευσεν τὸν πλοῦτόν του, ἐθυσίασες πρὸς χάριν του τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ πατὴρ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τέκνον μου, σὺ εἶσαι πάντοτε μαζί μου, καὶ ὅλα ὅσα ἔχω εἶνε ἰδικά σου· Ἐ-

τρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῆς καὶ νὰ χαρῆς, διότι ὁ ἀδελφός
σου ἦτο νεκρός καὶ ἀνέζησε, καὶ χαμένος καὶ εὑρέθη.

«Μετανοεῖτε· ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας»
(Ματθ. γ. 2).

27. Θάνατος Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.

Ὁ Ἡρώδης εἶχε ῥίψει εἰς τὴν φυλακὴν τὸν Ἰωάν-
νην, διότι οὗτος ἤλεγχεν αὐτὸν διὰ τὰς κακὰς πράξεις
του. Πλησίον τοῦ Ἡρώδου ἔζη ἡ σύζυγος τοῦ ἀδελ-
φοῦ του ὀνόματι Ἡρωδιάς, ἡ ὁποία ἐμίσει πολὺ τὸν
Ἰωάννην διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἀστηρότητα. Ὅτε
δέ ποτε ὁ Ἡρώδης ἐώρταζε τὰ γενέθλια αὐτοῦ, ἡ κόρη
τῆς Ἡρωδιάδος ἐχόρευσε καὶ ἤρесе τόσον πολὺ εἰς τὸν
Ἡρώδη, ὥστε οὗτος ὑπεσχέθη μεθ' ἔρκου νὰ δώσῃ εἰς
αὐτὴν ὅ,τι ζήσῃ. Αὕτη δὲ κατὰ συμβουλήν τῆς μη-
τρός τῆς ἐζήτησεν ἐπὶ πίδακι τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάν-
νου τοῦ βαπτιστοῦ. Καὶ ἐλυπήθη μὲν ὁ Ἡρώδης, ἀλλὰ
διὰ τὸν ἔρκον του καὶ διὰ τοὺς συνδαιτυμόνας, ἐνώπιον
τῶν ὁποίων ὠρκίσθη, δὲν ἠθέλησε ν' ἀρνηθῇ τὴν ὑπό-
σχασίν του. Διὰ τοῦτο πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάν-
νην ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ
πίδακι καὶ ἔδωκαν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον, τὸ ὁποῖον
τὴν ἔφερον εἰς τὴν μητέρα του. Τοῦτο ἀκούσαντες οἱ
μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου προσῆλθον καὶ ἔλαβον τὸ πτῶμα
αὐτοῦ καὶ τὸ ἔθαψαν.

«Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Ματθ. ε. 10).

28. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν.

Ἐξερχόμενος ὁ Ἰησοῦς ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου ἐκ τοῦ

ναοῦ, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Διδάσκαλε, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆῃ ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐγεννήθη τυφλὸς διὰ τὸ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔπτυσε χαμαί, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἔχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὑπάγε νὰ νιφθῆς εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Καὶ ὁ τυφλὸς ὑπῆγε καὶ ἐνίφθη καὶ ἐπέστρεψε βλέπων· οἱ γείτονες καὶ οἱ γνωρίζοντες αὐτὸν ἔλεγον· Δὲν εἶνε οὗτος ὁ πρότερον τυφλός ; Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγον· Ἐγὼ εἶμαι. Ἠρώτων λοιπὸν αὐτόν, πῶς ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσεν αὐτόν. Τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι εὐρόντες τὸν πρότερον τυφλὸν ἠρώτησαν αὐτόν πῶς ἀνέβλεψεν. Ἐκεῖνος δὲ ἐπανέλαβεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσεν αὐτόν. Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε ἁμαρτωλός, διότι δὲν φυλάττει τὸ Σάββατον· καὶ ἠρώτων τὸν θεραπευθέντα· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ ; Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη· Ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις εἶνε θεοσεβῆς καὶ κάμνη τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει. Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἐξεδίωξαν αὐτόν. Εὗρε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸν θεραπευθέντα τυφλὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ; Καὶ ἐκεῖνος εἶπε· Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

« Πορευθέντες ἀναγγείλατε τῷ Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ

καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται» (Ματθ. ιά. 5)

29. Ὁ Πέτρος περὶ τοῦ Ἰησοῦ.

Ἠρώτησέ ποτε ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς του, τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ αὐτοῦ. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἀπεκρίθησαν· Ἄλλοι μὲν λέγουσιν, ὅτι εἶσαι Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, ἄλλοι δὲ ὅτι ὁ Ἡλίας, καὶ ἄλλοι ὁ Ἰερεμίας ἢ εἰς ἐκ τῶν προφητῶν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· Σεῖς δὲ τί λέγετε ὅτι εἶμαι; Τότε ὁ Σίμων Πέτρος ἀπεκρίθη ἐξ ὀνόματος πάντων καὶ εἶπε· Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἀληθῶς εἶπας, Πέτρε, καὶ ἐπὶ τῆς ὁμολογίας σου ταύτης θὰ οἰκοδομήσω τὴν ἐκκλησίαν μου καὶ αὐταὶ αἱ πύλαι τοῦ Ἄδου δὲν θὰ ἰσχύσωσιν ἐναντίον αὐτῆς. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ προλέγῃ εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ ὅτι θὰ φανευθῇ καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἀναστηθῇ. Τότε ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, λυπήθητι τὴν ζωὴν σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφείς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Ὑπάγε ὀπίσω μου. Σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶσαι, διότι σκέπτεσαι ἀνθρωπίνως καὶ ὄχι ὡς ὁ Θεὸς θέλει. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς του ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πρέπει νὰ φροντίζωσι πρὸ πάντων περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Διότι τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν του; ἢ τί ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς του δύναται νὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος; Μέλλει δὲ νὰ ἔλθῃ ὁ υἱὸς

τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τότε θὰ ἀποδώσῃ εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα του.

«Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν, καὶ ἐγνώκαμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (Ἰωάν. 5. 68, 69).

30. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Ἰησοῦ.

Παρέλαβέ ποτε ὁ Ἰησοῦς τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀνέβη μὲ αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν διὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἐκεῖ δὲ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ το μὲν πρόσωπόν του ἔλαμψεν ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ φορέματά του ἔγιναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς. Πάραυτα δὲ ἐνεφανίσθησαν δύο ἄνδρες συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ, ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας. Τότε ὁ Πέτρος λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἐδῶ. Ἄς κάμωμεν ἐδῶ τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν. Ἐνῶ δὲ ὁ Πέτρος ἔλεγε ταῦτα, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσχίασεν αὐτούς, καὶ φωνὴ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτος εἶνε ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον ἠυδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε. Οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες τὴν φωνὴν ταύτην ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἔπεσαν πρηνεῖς εἰς τὴν γῆν. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς πλησιάσας τοὺς ἤγγισε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεσθε. Τότε ὕψωσαν τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ κανένα ἄλλον δὲν εἶδον εἰμὴ μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ὅτε δὲ κατέβαινον ἀπὸ τὸ ὄρος, ὁ Ἰησοῦς παρήγγειλεν εἰς αὐτούς νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς κανένα ὅ,τι εἶδον, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν.

«Ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ (τοῦ Ἰησοῦ), δόξαν ὡς μορογενοῦς παρά πατέρας» (Ἰωάν. 14).

Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδιά

Ἐρώτησάν ποτε τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, τίς ἐξ αὐτῶν θὰ εἶνε ὁ μεγαλύτερος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς λαβὼν παιδίον καὶ στήσας αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ τῶν μαθητῶν του εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἄν δὲν μετανοήσητε καὶ γίνετε ἄθῳοι καὶ ταπεινοὶ ὡς τὰ παιδιά, δὲν θὰ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶνε ὁ μεγαλύτερος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἄλλοτε ἔφερόν τινες εἰς τὸν Ἰησοῦν μικρὰ παιδιά διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ· οἱ δὲ μαθηταὶ του ἐπέπληξαν αὐτούς καὶ ἐζήτησαν νὰ τοὺς ἐμποδίσωσι. Τοῦτο ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἀφήσατε τὰ παιδιά

νά ἔλθωσι πρὸς με καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε· διότι τῶν τοιούτων εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐνηγκαλίσθη τὰ παιδία καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὰ τὴν χεῖρά του καὶ τὰ ἠϋλόγησε.

«*Αφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ (Μάρκ. ιθ' . 14).*

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου

Ὅτε ἦτο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοῦμ, ὁ Πέτρος προσῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἠρώτησε· Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου ὀφείλω νὰ τὸν συγχωρήσω ; ἕως ἐπτάκις ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὄχι μόνον ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ. Πρὸς τοῦτο δὲ εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶνε ὁμοία πρὸς βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λογαριασμούς του με τοὺς δούλους του. Ὅτε δὲ ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ, εἷς ἐκ τῶν δούλων του εὐρέθη ὅτι ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν δέκα χιλιάδας τάλαντα, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ τὰ πληρώσῃ, ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ πωληθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του καὶ τὰ τέκνα του καὶ ὅλα ὅσα εἶχε διὰ νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα πρὸς αὐτόν. Τότε ὁ δούλος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλεως καὶ τὸν παρεκάλει λέγων· Κύριε, λάβε ὑπομονὴν καὶ θὰ πληρώσω τὸ χρέος μου. Ὁ δὲ βασιλεὺς σπλαγχνισθεὶς καὶ αὐτὸν ἠλευθέρωσε καὶ τὸ χρέος του τῷ ἐχάρισεν. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος εὗρεν ἕνα ἐκ τῶν συνδούλων του, ὁ ὁποῖος ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δραχμὰς (δηνάρια), καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· Πλήρωσόν μοι ὅ,τι μοὶ χρεωστεῖς. Τότε ὁ σύνδουλος αὐτοῦ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ

ἀβη ὑπομονὴν καὶ θὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ χρέος σου. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἔρριψε τὸ σύνδουλόν του εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως οὗ πληρώσῃ τὸ χρέος σου. Ταῦτα μαθὼν ὁ κύριος προσεκάλεσε τὸν δούλον, ὁποῖος ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν τὰς δέκα χιλιάδας τάλαντων, καὶ τῷ εἶπε· Δούλε πονηρέ, ὄλον σου τὸ χρέος σοὶ ἐχάρισσα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας. Δὲν ἔπρεπεν λοιπὸν καὶ σὺ νὰ σπλαγχνισθῆς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ εὐσπλαγχνίσθην; Ὅργισθεις δὲ ὁ κύριός του ἀπέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς ἵνα τὸν βασάνωσιν, ἕως οὗ πληρώσῃ ὄλον τὸ χρέος του. Οὕτω καὶ ὁ οὐράνιος πατήρ μου θὰ πράξῃ πρὸς σὰς, ἐὰν ἕκαστος δὲν ἀποχωρήσῃ ἀπὸ καρδίας τὰ ἁμαρτήματα τοῦ ἄλλου.

« Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν » (Ματθ. 5^ο 14, 15).

33. Ἡ παραβολὴ τοῦ φιλανθρώπου Σαμαρείτου.

Νομικός τις προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· Διδάσκαλε, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Τί εἶνε γεγραμμένον εἰς τὸν νόμον; Οὗτος δὲ ἀπεκρίθη· Νὰ ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ὅρθως ἀπεκρίθης· τοῦτο πράττε καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἄλλ' ὁ νομικός θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτὸν διὰ τὴν ἐρώτησιν

εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ τίς εἶνε πλησίον μου; Τότε ὁ Ἰησοῦς διὰ τὸ νὰ δείξῃ ὅτι πλησίον ἡμῶν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος καὶ ὅτι πάντα ἄνθρωπον πρέπει ν' ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τὸν βοηθῶμεν, ὅταν πάσχη, εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολήν.

Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχὴν καὶ περιέπεσεν εἰς ληστές, οἱ ὅποιοι ἀφῆλθον τὸν ἐγύμνωσαν καὶ τὸν ἐπλήγωσαν ἀνεχώρησαν ἀσθενῶντες αὐτὸν ἡμιθανῆ. Κατὰ τύχην δὲ ἱερεὺς τις ἐπιέβαινεν ἐκεῖθεν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀπῆλθε χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ὁμοίως ἔπραξε καὶ Λευίτης· Σαμαρείτης διερχόμενος ἐκεῖθεν καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγχνίσθη καὶ πλησιάσας ἔδεσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἔβαλεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καὶ ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ τὸν περιποιήθη. Τὴν ἐπιούσαν δὲ ἀναχωρῶν ἔδωκε δύο δηνάρια εἰς τὸν ξενοδόχον καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν· Περιποιήσου τὸν ἀσθενῆ, καὶ ὅ,τι περιπλέον ἐξοδεύσῃ δι' αὐτὸν θὰ σοὶ τὸ πληρώσω ὅταν ἐπιστρέψω. Τὸ ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι εἶνε πλησίον τὸν ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; Ὁ δὲ νομικὸς ἀπεκρίθη· Ἐκεῖνος ὅστις ἐσπλαγχνίσθη αὐτόν. Τότε εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ὑπάγε, καὶ πράττε καὶ σὺ ὁμοίως. «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. ε' 7).

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

Ὁ Ἰησοῦς θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἡ πλεονεξία εἶνε κενὸν κλιστὸν πρᾶγμα εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν. Ἄνθρωπός τις πλουσίος εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ ἐσκέπτετο τί κτήσει κάμη, διότι δὲν εἶχε ποῦ νὰ συναξῇ τοὺς καρπούς ταύτης.

Και εἶπε, τοῦτο θὰ κάμω· θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας σου, θὰ οἰκοδομήσω μεγαλητέρας, θὰ συνάξω ἐκεῖ τὰ κτηνήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, καὶ θὰ εἶπω τότε εἰς τὴν ψυχὴν μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ταμιευμένα· ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Ἐν ᾧ ὁ πλούσιος ἐσκέπτετο ταῦτα, ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα ἀποθνήσκεις, καὶ τὰ εὐσύναια εἰς ποῖον θὰ μείνουν; Οὕτω συμβαίνει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀφωσιωμένος εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, καὶ δὲν ὑπακούει εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲν πράττει καλὰ ἔργα.

«Τὶ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, εἰὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ, ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντὶ τὸ βίβλημα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ» (Ματθ. ιζ'. 26).

35. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Ἰησοῦς θέλων νὰ διδάξῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ παραδίδεται ὅλος εἰς τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις καὶ εὐθυμίας, ἀλλὰ νὰ ἀποδοθῆ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν· Ἐζῆ ποτὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, ὅστις ἐνεδύετο ἐνδύματα πολυτελέα καὶ ἠεὶ εὐφραίνετο καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Ἐζῆ δὲ καὶ πτωχός τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο κατὰ τὴν θύραν τοῦ πλουσίου, ἐπιθυμῶν καὶ χορτασθῆ ἀπὸ τὰ ψιχία, τὰ ὅποια ἐπιπτον ἀπὸ τὴν τραπέζαν αὐτοῦ· ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔδιδεν εἰς αὐτόν τίποτε, καὶ οἱ κύνες δὲ ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰς πληγὰς αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν πτωχὸς ἀπέθανε, καὶ οἱ ἄγγελοι ἔφερον

αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Ἐν δὲ τῷ Ἀδῆ, ὅπου ὁ πλούσιος ἐβασανίζετο, ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς βλέπει μακρόθεν τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ἁγίου. Τότε ὁ πλούσιος ἐφώνησε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς τὸ ὕδωρ καὶ νὰ δροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι εἰς τὴν φλόγα ταύτην. Ὁ δὲ Ἀβραάμ ἀπεκρίθη· Τέκνον, ἐνθυμήσου ὅτι ἀπήλαυσες σὺ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὴν ζωὴν σου καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακὰ. Τώρα λοιπὸν ὁ μὲν Λάζαρος παρηγορεῖται ἐνταῦθα, σὺ δὲ βασανίζεσαι. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει μεταξύ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα, ὥστε μήτε ἀπὸ ἡμᾶς πρὸς σᾶς μήτε ἀπὸ σᾶς πρὸς ἡμᾶς δύναται τις νὰ μεταβῇ. Ὁ πλούσιος εἶπε· Πάτερ, σὲ παρακαλῶ νὰ πέμψῃς τὸν Λάζαρον εἰς τὸν πατρικὸν μου οἶκον, διότι ἔχω πέντε ἀδελφοὺς, διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ὅτι βασανίζομαι καὶ νὰ μὴ ἐλθῶσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Ὁ δὲ Ἀβραάμ ἀπεκρίθη· Ἐχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, ἃς ἀκούσωσιν αὐτοὺς. Ὁχι, πάτερ Ἀβραάμ, λέγει ὁ πλούσιος· ἀλλ' ἐάν τις ἐκ τῶν νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτοὺς, θὰ μετανοήσωσι. Καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀποκρίνεται· Ἐάν δὲν ἀκούωσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, οὐδὲ ἐκ τῶν νεκρῶν ἂν ἀναστηθῇ τὸν θάνατον, οὐ θὰ πεισθῶσιν.

«Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐτρυνθήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς» (Ἰακ. ε' 4).

36. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι νομιζόντες ὅτι ἦσαν δίκαιοι καὶ

ρόνουν τοὺς ἄλλους ὡς ἀδίκους καὶ ἁμαρτωλοὺς, ὁ
 σοὺς εἶπε πρὸς αὐτοὺς τὴν ἐξῆς παραβολὴν. Ἄνθρω-
 δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ
 Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος στα-
 ὄρθιος προσηύχετο λέγων· Εὐχαριστῶ σε, Θεέ μου,
 δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδι-
 ἄσωτοι ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δις
 ἑβδομάδος καὶ δίδω ἐλεημοσύνην τὸ δέκατον ἐξ
 τῶν ἀποκτῶ. Ὁ δὲ τελώνης σταθεὶς μακρόθεν οὐδὲ
 ὄφθαλμοὺς του ἤθελε νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν·
 ἔτυπτε τὸ στῆθος του καὶ ἔλεγε· Θεέ μου, ἐλέη-
 με τὸν ἁμαρτωλόν. Σᾶς λέγω, παρετήρησε τότε ὁ
 σοὺς, ὅτι ὁ τελώνης κατέβη δεδικαιωμένος εἰς τὸν
 ἱερὸν του, ὅχι δὲ καὶ ὁ Φαρισαῖος, διότι ὁ μὲν ὑπερή-
 ἴκωνος θὰ ταπεινωθῆ, ὁ δὲ ταπεινὸς θὰ ὑψωθῆ.

«Πᾶς ὁ ὑψῶν εαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν
 τὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. κί'. 14).

37. Ὁ Ἰησοῦς περὶ ἀνεξιθρησκείας

Μετέβαινέ ποτε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὰ
 ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἑορτάσῃ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπη-
 ρίας. Διερχόμενος δὲ διὰ τῆς Σαμαρείας ἔστειλέ τινας
 τῶν μαθητῶν του εἰς μίαν κώμην τῶν Σαμαρειτῶν
 νὰ εὔρωσι τόπον νὰ διανυκτερεύσουν. Ἄλλ' οἱ κά-
 ρικοὶ τῆς κώμης ταύτης δὲν τοὺς ἐδέχθησαν, διότι
 οἱ Ἰουδαῖοι, τοὺς ὁποίους οἱ Σαμαρεῖται ἐμίσουν.
 Ἐπὶ τοῦτο ἀγανακτήσαντες οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Ἰά-
 κωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον πρὸς αὐτόν· Κύριε, θέλεις
 παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν νὰ ρίψῃ πῦρ ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ καὶ νὰ καταστρέψῃ αὐτούς; Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς

τοὺς ἐπέπληξε καὶ εἶπε· Δὲν ἐννοεῖτε τὴν διδασκαλίαν μου, δὲν γνωρίζετε ὅτι κύριον γνῶρισμα τῶν μαθητῶν μου εἶνε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀνεξιθρησκεία; Δὲν ἦλθον καταστρέψω τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ νὰ τὰς σώσω. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἄλλην κώμην.

«Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. ε΄. 5).

38. Αἱ δύο μεγάλαι ἐντολαὶ καὶ τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας.

Διδάσκαλός τις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, θέλων νὰ περᾶξῃ τὸν Ἰησοῦν ἠρώτησεν αὐτόν· Ποία εἶνε ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη εἶνε ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ· δευτέρα δὲ ὁμοία πρὸς αὐτὴν εἶνε· «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.» Εἰς ταύτας τὰς δύο ἐντολάς συνίσταται ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται· ἦτοι ὁ ἐκπληροῦν τὰς δύο ταύτας ἐντολάς ἐκπληροῖ τὸν ἠθικὸν νόμον· εἶνε ἀληθὴς χριστιανός· διότι ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ἐκπληροῖ τὰς ἐντολάς· ὅπως ὅλα τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον.

Εἶδέ ποτε ὁ Ἰησοῦς πλουσίους τινας, οἱ ὅποιοι ἔβαλλον πλούσια δῶρα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ναοῦ, συγχρόνως δὲ εἶδε καὶ πτωχὴν τινα χήραν, ἡ ὁποία ἔβαλε εἰς αὐτὸ δύο λεπτὰ καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔβαλε περισσότερα ἀπὸ τοὺς πλουσίους· διότι οἱ

οὐ μὲν ἔβαλον ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν, αὕτη δὲ
τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔδωκε πᾶν ὅ,τι εἶχεν.

« Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα
ἔστιν ἡ ἀγάπη » (Ῥωμ. ιγ' 10). « Ὁ ἄνθρωπος ὄψεται
τὸ πρόσωπον, ὃ δὲ εἰς τὴν καρδίαν » (Α' Βασ. ιη' 7).

39. Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὰ πάθη αὐτοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε
ἑξὼς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ἰησοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θὰ τελεσθῆ
ἐν ὅ,τι οἱ προφῆται ἔγραψαν περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που. Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς
ἑβραίους καὶ ῥωμαίους καὶ θὰ καταδικάσωσιν αὐτὸν
εἰς θάνατον· καὶ θὰ ἐμπαίξωσι καὶ θὰ ὑβρίσωσι καὶ θὰ
κατυψώσιν αὐτὸν καὶ θὰ τὸν φονεύσωσι καὶ τὴν τρί-
την ἡμέραν θὰ ἀναστηθῆ. Ἄλλ' αὐτοὶ τίποτε δὲν ἐνόη-
σαν ἐξ ὧν εἶπε πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς. Τότε προσῆλ-
θον εἰς τὸν Ἰησοῦν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου με-
τὰ τοὺς υἱοὺς αὐτῆς Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, καὶ προσε-
κλήθη αὐτὸν καὶ ἐζήτηε τι παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί θέλεις; Θέλω, εἶπεν αὕτη, ἵνα οἱ
οὗτοι υἱοὶ μου καθήσωσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου εἰς
ἀριστερῶν καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπε-
κρίθη· Δὲν ἠξεύρετε τί ζητεῖτε. Γνωρίζετε ὅτι οἱ ἄρ-
χόντες τῶν ἐθνῶν ἔχουσι δύναμιν καὶ ἐξουσίαν. Δὲν
οὕτως οὕτω τὸ πρᾶγμα μεταξὺ σας· ἀλλ' ὅστις
θέλει νὰ γείνη μέγας, ἄς γείνη ὁ μικρότερος
ἐν ὑμῖν· καὶ ὅστις θέλει νὰ γείνη πρῶτος, ἄς γείνη ὁ
ἐπιεικέστερος ἀπὸ ὅλων· διότι δὲν ἦλθον νὰ ὑπηρετηθῶ,

ἀλλὰ νὰ ὑπηρετήσω καὶ νὰ δώσω τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων.

«Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακοινηθῆναι, ἀλλὰ διακοιῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. κ' 28).

40. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰερουσαλὴμ χώραν, ἠσθένησε βαρέως ἐν τῇ κώμῃ Βηθανίᾳ Λάζαρος, ὁ ἀδελφὸς τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας, τῶν ὁποίων ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς. Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγουσαι· Κύριε, ἐκεῖ ἐστὶν τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς, ἀσθενεῖ. Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶνε διὰ θάνατον, ἀλλὰ διὰ νὰ δοξασθῇ δι' αὐτῆς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐμείνετε ἀκόμη δύο ἡμέρας ἐκεῖ, καὶ ἔπειτα λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του· Λάζαρος ὁ φίλος μου ἐκοιμήθη καὶ ὑπάγει νὰ τὸν ξυπνήσω. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐνόησαν ὅτι περὶ ὕπνου λαλεῖ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Ὁ Λάζαρος ἀπέθανεν· ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν. Ὡς ἤκουσεν ἡ Μάρθα ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται εἰς ἐδραμεν εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν· Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μου ἀλλὰ καὶ τώρα εἰξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θὰ σοὶ δώσῃ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· Ὁ ἀδελφός σου θὰ ἀναστηθῇ. Εἰξεύρω, λέγει ἡ Μάρθα ὅτι θὰ ἀναστηθῇ εἰς τὴν κοινὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασις. Τότε λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ θὰ ζήσῃ, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ θ' ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; Ναί, Κύριε.

ριε, λέγει ἡ Μάρθα, ἐγὼ πιστεύω ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἀνεχώρησε καὶ καλέσασα κρυφίως τὴν ἀδελφὴν τῆς Μαρίας εἶπεν· Ὁ Διδάσκαλος ἦλθε καὶ σὲ κράζει. Ὡς ἤκουσε τοῦτο ἡ Μαρία, ἦλθε ταχέως πρὸς αὐτόν· διότι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη εἰς τὴν κώμην. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς καὶ τὴν ἐπαρηγόρου, ἠκολούθησαν αὐτὴν νομίζοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸν τάφον τοῦ Λαζάρου διὰ τὴν κλαύσῃ. Ἡ Μαρία ἰδοῦσα τὸν Ἰησοῦν ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπε· Κύριε, ἐάν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκεν. Ὡς εἶδεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἡ Μαρία καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὴν ἔκλαιον, συνεκινήθη καὶ ἠρώτησε, ποῦ ἐνεταφίασαν τὸν Λάζαρον. Λέγουσι πρὸς αὐτόν· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ἐδάκρυσεν. Ἐλέγον δὲ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἰδε, πῶς ἠγάπα αὐτόν· τινὲς δὲ εἶπον· Δὲν ἠδύνατο ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος ἐθεράπευσε πολλούς, νὰ θεραπεύσῃ καὶ τὸν φίλον του Λάζαρον; Τότε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ μνημεῖον· ἦτο δὲ τὸ μνημεῖον σπήλαιον, τοῦ ὁποῖου ἡ ὀπή ἦτο κλεισμένη μετὰ λίθον. Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Σηκώσατε τὸν λίθον. Κύριε, ἀποκρίνεται ἡ Μάρθα, ὁ νεκρὸς ὄζει, διότι ἀπέθανε πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν. Ἐν τούτοις ἐσήκωσαν τὸν λίθον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τότε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ προσευχηθεὶς εἰς τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα, ἔκραξε μεγαλοφώνως· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. Καὶ ὁ Λάζαρος ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου.

« Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἀν ἀποθάνῃ ζήσεται » (Ἰωάν. ια'. 25).

41. Τὸ συνέδριον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἰδόντες τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἄλλοι δὲ ἤλθον καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς Φαρισαίους τὸ θαῦμα. Τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνεκάλεσαν συνέδριον λέγοντες· Τί νὰ πράξωμεν; διότι ὁ ἄνθρωπος οὗτος κάμνει πολλὰ θαύματα. Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτόν, ὅλοι θὰ πιστεύσωσιν εἰς αὐτόν, καὶ θὰ ἔλθωσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ θὰ κυριεύσωσι καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτούς· Δὲν σκέπτεσθε ὅτι συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ μὴ χαθῆ ὅλον τὸ ἔθνος; Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἀπεφάσισαν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς δὲν ἔμεινε πλέον μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκεῖ διέτριβε μὲ τοὺς μαθητάς του. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πάσχα ἐπλησίαζε, πολλοὶ ἀνέβησαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἰστάντο λοιπὸν εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐζήτουν τὸν Ἰησοῦν. Ἔδωκαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα, ἐὰν τις τὸν γνωρίσῃ, συλλάβωσιν αὐτόν.

«Ὁπου ζῆλος καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα» (Ἰακ. γ' 16). «Μὴ χαῖρε ἐπὶ κακοῖς, μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλοῦς» (Παροιμ. κδ' . 1).

42. Εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐξ ἡμέρας πρὸ τοῦ πάσχα ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὴν Βηθανίαν, ὅπου ἦτο καὶ ὁ Λάζαρος, τὸν ὁποῖον ἀνέστη-

σεν ἐκ νεκρῶν. Ἐγείνε δὲ γνωστὸν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐκεῖ καὶ ἦλθον πολλοὶ διὰ νὰ ἰδῶσι καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Λάζαρον. Διὰ τοῦτο ὀργισθέντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐσκέφθησαν νὰ φονεύσωσι καὶ τὸν Λάζαρον, διότι πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν δι' αὐτόν. Τὴν ἐπιούσαν λαὸς

πολύς, ὁ ὁποῖος ἦλθε διὰ τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐρχεται ἐπὶ ὄνου καθήμενος, ἔλαβον βατὰ φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς προὔπάντησιν αὐτοῦ. Καὶ ἄλλοι μὲν ἔστρωναν τὰ φορέματά των εἰς τὴν ὁδόν, διὰ τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ διέλθῃ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωναν. Ὅλοι δὲ καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· Δόξα εἰς τὸν Μεσσίαν τὸν υἱὸν Δαυὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Οὕτως εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἡ πόλις πᾶσα ἐσείσθη λέγουσα· Ὁ δὲ λαὸς ἀπεκρί-

νατο· Οὗτος εἶνε ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζα-
ρετ τῆς Γαλιλαίας.

«Ὡσαρὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου, ὡσαρὰ ἐν τοῖς υἱίοις» (Ματθ. κα' 9).

43. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.

Θέλων νὰ δεῖξῃ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ ἄνθρωποι παραδί-
δονται πολλάκις εἰς τὰς υἱλικὰς φροντίδας καὶ τὰ υἱι-
κὰ ἀγαθὰ καὶ παραμελοῦσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, εἶπε
τὴν ἐξῆς παραβολήν. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶνε
ὁμοία πρὸς βασιλεία, ὁ ὁποῖος ἐποίησε γάμους εἰς τὸν υἱόν
του. Ἀπέστειλε δὲ τοὺς δούλους του νὰ καλέσῃ τοὺς
κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, ἀλλὰ δὲν ἤθελον νὰ ἔλ-
θωσι. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· Εἰπατε
εἰς τοὺς κεκλημένους, ἰδοὺ, ἠτοίμασα τὸ γεῦμά μου, οἱ
ταῦροί μου καὶ τὰ σιτευτά μου ἐσφάγησαν, καὶ πάντα
εἶνε ἕτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀ-
μελήσαντες ἀπήλθον, ἄλλοι εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ἄλλοι
δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς
δούλους αὐτοῦ ὑβρίσαν καὶ ἐφόνευσαν αὐτούς. Ἀκού-
σας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύ-
ματά του ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν
των κατέκαυσε. Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους του. Ὁ
μὲν γάμος εἶνε ἕτοιμος, οἱ δὲ κεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄ-
ξιοι. Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ὅσους εὔρετε
καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξεληθόντες οἱ δούλοι
ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον ὅσους εὔρον κακοὺς
καὶ καλοὺς· καὶ ἐπληρώθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. Εἰ-
σελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς νὰ ἴδῃ τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν
ἐκεῖ ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἔνδυμα γάμου, καὶ

λέγει πρὸς αὐτόν· Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ, μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου ; Ἄλλ' οὗτος ἐσιώπησε· Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε πρὸς τοὺς ὑπηρέτας· Δέσατε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ λαβόντες ρίψατε αὐτον εἰς τὸν τόπον τῆς βασάνου.

« Ἐρδύσαθε ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι, σπλαγχνα οἰκτιρῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακροθυμίαν, ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος » (Κολ. γ' . 12).

44. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

Θέλων νὰ δείξη ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἔτοιμοι, διότι ἀβεβαία εἶνε ἡ στιγμή τοῦ θανάτου, μετὰ τὸν ὅποιον θὰ δώσωσι λόγον τῶν πράξεων αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν.

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει πρὸς δέκα παρθένους, αἱ ὁποῖαι λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας τῶν ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ νυμφίου. Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι καὶ πέντε μωραί. Καὶ αἱ μὲν φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον μὲ τὰς λαμπάδας τῶν, αἱ δὲ μωραὶ δὲν ἔλαβον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νυμφίος ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ, ἐνύσταξαν ὄλαι καὶ ἐκοιμῶντο. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἤκούσθη φωνὴ λέγουσα· Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέρχεσθε εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ. Τότε ἐσηκώθησαν ὄλαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας τῶν. Αἱ δὲ μωραὶ εἶπον εἰς τὰς φρονίμους· Δότε μας ἀπὸ τὸ ἔλαιόν σας, διότι αἱ λαμπάδες μας σβύνουν. Ἄλλ' αἱ φρόνιμοι ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον· Ὅχι, δὲν σᾶς δίδομεν, μήπως δὲν ἀρκέσῃ τὸ ἔλαιον οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς σᾶς. Καλλίτερα εἶνε νὰ ὑπάγητε εἰς τοὺς

πωλοῦντας καὶ νὰ ἀγοράσητε. Ἐνῶ δὲ αὐταὶ ἐπήγαινον νὰ ἀγοράσωσιν ἔλαιον, ἔφθασεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι παρθένοι εἰσῆλθον μὲ αὐτὸν εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ ἦλθον καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη· Δὲν σᾶς γνωρίζω. Γρηγορεῖτε λοιπόν, διότι δὲν γνωρίζετε οὔτε τὴν ἡμέραν οὔτε τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

«Γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.» (Ματθ. κβ. 13).

45. Ἡ παραβολὴ τῶν τάλαντων.

Ἵνα δείξῃ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὀφείλομεν νὰ καλλιεργῶμεν τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι θὰ δώσωμεν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν τῇ μελούσῃ κρίσει, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν.

Ἀνθρωπὸς τις ἀναχωρῶν εἰς ξένην γῆν ἐκάλεσε τοὺς δούλους του καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντά του. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, καὶ εἰς ἄλλον ἓν, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησε. Καὶ ὁ μὲν λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα εἰργάσθη καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν ἐκρυψεν αὐτὸ εἰς τὴν γῆν. Μετὰ χρόνον πολὺν ἐπιστρέφει ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ ζητεῖ παρ' αὐτῶν λογαριασμόν. Καὶ προσελθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα εἶπε, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ ἔδωκες, ἰδοὺ σοὶ δίδω ἄλλα πέντε, τὰ ὁποῖα ἐκέρδησα. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Εὖγε, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὀλίγα ἐφάνης πιστός, θὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ περισσότερα· εἰσελθε εἰς

τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Ἦλθε καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα καὶ εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ ἔδωκες, ἰδοὺ ἔχεις ἄλλα δύο, τὰ ὅποια ἐκέρδησα. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὀλίγα ἐφάνης πιστός, θὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ περισσότερα· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Ἦλθεν ἔπειτα καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον καὶ εἶπε, Κύριε, ἐγνώριζον ὅτι εἶσαι σκληρὸς καὶ ἄδικος ἄνθρωπος καὶ φοβηθεὶς ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ κύριος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἀφοῦ ἐγνώριζες ὅτι εἶμαι σκληρὸς καὶ ἄδικος ἄνθρωπος, ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ βάλῃς τὰ χρήματά μου εἰς τοὺς τραπεζίτας καὶ νὰ ἔλθω ἐγὼ νὰ τὰ λάβω μετὸν τόκον των. Ἀφαιρέσατε λοιπὸν ἀπ' αὐτόν τὸ τάλαντον καὶ δότε αὐτὸ εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα· τὸν δὲ ἀχρεῖον δοῦλον ῥίψατε εἰς τὸν τόπον τῆς βασιάνου νὰ τιμωρηθῇ.

«Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου» (Ματθ. κέ. 21).

46. Ἡ παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως.

Ἵνα δείξῃ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἄνθρωποι θὰ δώσωσι λόγον τῶν πράξεών των ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν. Ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος μετὰ πάντων τῶν ἀγγέλων καὶ καθήσῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης του, θὰ συναχθῶσιν ἔμπροσθέν του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τῶν ἀδίκων, καθὼς ὁ ποιμὴν διαχωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια· καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ στήσῃ ἐν δεξιῶν,

τούς δὲ ἀδίκοις ἐξ ἀριστερῶν. Τότε ὁ βασιλεὺς θὰ εἶπη εἰς τοὺς ἐκ δεξιῶν· Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν βασιλείαν τὴν ἡτοιμασμένην εἰς σᾶς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· διότι ἐπεινάσα καὶ μοὶ ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα καὶ με ἐποτίσατε, ξένος ἤμην καὶ με ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ με ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ με ἐπεσκέφθητε. Τότε θὰ ἀποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν, ἢ ξένον καὶ ἐφιλοξενήσαμεν, ἢ γυμνὸν καὶ ἐνεδύσαμεν, ἢ ἀσθενῆ καὶ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ ; Ὁ δὲ βασιλεὺς θὰ εἶπη εἰς αὐτοὺς Ὁ,τι ἐκάμετε εἰς τοὺς πτωχοὺς, εἰς ἐμὲ τὸ ἐκάμετε. Ἐπειτα θὰ εἶπη εἰς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν· Πορεύεσθε μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ εἰς τὴν αἰώνιον καταδίκην. Διότι ἐπεινάσα καὶ δὲν μοὶ ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα καὶ δὲν μοὶ ἐδώκατε νὰ πῶ, ξένος ἤμην καὶ δὲν με ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν με ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ δὲν ἤλθετε πρὸς ἐμέ. Θὰ ἀποκριθῶσι δὲ καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ δὲν σὲ ἐπεριποιήθημεν ; Ὁ δὲ βασιλεὺς θὰ ἀποκριθῆ λέγων Ὁ,τι δὲν ἐκάμετε εἰς τοὺς πτωχοὺς οὐδὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἐκάμετε. Καὶ τότε οἱ μὲν ἀδικοὶ θὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

« Ὁ Θεὸς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ » (Ῥωμ. β' . 6). « Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. » (Ματθ. ε' . 7).

47. Ἰούδας ὁ προδότης.

Ἐπλησίασεν ἡ ἑορτὴ τῶν ἄζύμων, ἡ λεγομένη Πά-

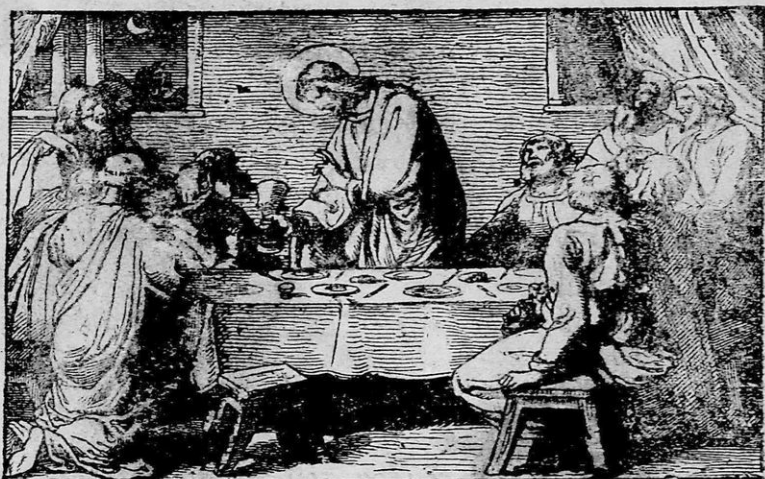
σχα, ὅτε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του· Εἰ-
 ξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ πάσχα καὶ ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῆ. Συ-
 νήχθησαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρε-
 σβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως Καϊά-
 φα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν διὰ δό-
 λου καὶ νὰ τὸν φονεύσωσιν· ἀλλ' ἔλεγον ὅτι δὲν πρέ-
 πει νὰ τὸν συλλάβωσι κατὰ τὴν ἑορτὴν διὰ νὰ μὴ γείνη
 θόρυβος εἰς τὸν λαόν. Τότε εἰς ἓκ τῶν δώδεκα μαθητῶν,
 Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἦλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
 εἶπε· Τί θέλετε νὰ μοι δώσητε, καὶ νὰ σᾶς τὸν παρα-
 δώσω ; Ἐκεῖνοι δὲ τῷ ἔδωκαν τριάκοντα ἀργύρια· καὶ
 ἀπὸ τότε ὁ Ἰούδας ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ τὸν
 διδάσκαλον αὐτοῦ.

«Ρίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία» (Α'.
 Τιμ. στ'. 10).

48. Ὁ Μυστικός δεῖπνος.

Ἐφθασεν ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ πάσχα, ἦτοι ἡ πέμ-
 πτη τῆς ἑβδομάδος, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε τὸν Πέ-
 τρον καὶ Ἰωάννην νὰ ἐτοιμάσωσιν αὐτὸ καὶ νὰ φάγω-
 σιν. Οὗτοι δὲ ἀπελθόντες ἠτοίμασαν τὸ πάσχα εἰς ἀνώ-
 γεων μέγα ἐστρωμένον. Ὅτε δὲ ἤρχισαν νὰ τρώγωσιν,
 ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του· Πολὺ ἐπεθύ-
 μησα νὰ φάγω μαζύ σας τὸ πάσχα τοῦτο, πρὶν χωρι-
 σθῶ ἀπὸ σας. Ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν μαθητῶν του
 ἠγέρθη φιλονεικία περὶ πρωτείων, ὁ Ἰησοῦς θέλων νὰ
 διδάξῃ αὐτοὺς τὴν ταπεινοφροσύνην, ἐσηκώθη ἐκ τοῦ
 δεῖπνου καὶ ἐκδυθεὶς τὸ φόρεμά του ἐζώσθη μὲ λέντιον.
 Ἐπειτα ἔβαλεν ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρχισε νὰ νί-
 πτῆ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του καὶ νὰ τοὺς σπογγίζῃ

μέ τὸ λέντιον. Μετὰ ταῦτα καθήσας καὶ πάλιν εἰς τὴν τράπεζαν εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του· Γνωρίζετε διατὲ ἕκαμα τοῦτο ; Μὲ καλεῖτε διδάσκαλον καὶ κύριον, καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ ὁ κύριος καὶ διδάσκαλός σας ἐνιψα τοὺς πόδας σας, καὶ σεῖς ὀφεί-

λετε νὰ νίπτετε τοὺς πόδας ἀλλήλων. Ἡθέλησα νὰ σὰς διδάξω τὴν ταπεινοφροσύνην.

Ἐνῷ δὲ ἐξηκολούθουν νὰ τρώγωσι τὸ πάσχα, ὁ Ἰησοῦς εἶπε τεταραγμένος πρὸς τοὺς μαθητάς του· Εἰς ἀπὸ σας θὰ μὲ προδώσῃ· ἠπόρουν δὲ καὶ ἐλυποῦντο οἱ μαθηταὶ μὴ γνωρίζοντες περὶ τίνος λέγει. Τότε ὁ Ἰωάννης ὁ ἠγαπημένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ ἐρωτᾷ αὐτόν, ποῖος εἶνε ὁ προδότης ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Εἶνε ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὅποιον θὰ δώσω ψωμίον, ἀφοῦ τὸ ἐμβάψω εἰς τὸ τρυβλίον. Καὶ ἐμβάψας ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὁ, τα

θά κάμης, κάμε το ταχέως. Κανείς δὲ δὲν ἐνόησε πρὸς τί ὁ Ἰησοῦς εἶπε ταῦτα. Τινὲς δὲ ἐνόμιζον ὅτι τὸν ἐστειλε νὰ ἀγοράσῃ τὰ χρειώδη διὰ τὴν ἑορτὴν, διότι ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ τάμετον. Ὁ Ἰούδας λαβὼν τὸ ψωμίον ἐξῆλθεν· ἦτο δὲ νύξ. Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του· Τώρα ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη δι' αὐτοῦ. Τεκνία, ὀλίγον ἀκόμη θὰ μείνω μαζί σας. Ἀγαπάτε ἀλλήλους, καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα. Ἐκ τούτου θὰ γνωρίσωσιν ὅλοι ὅτι εἰσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχετε ἀγάπην μεταξύ σας. Τότε δὲ λαβὼν τὸν ἄρτον ἠλόγησεν αὐτὸν καὶ κόψας τὸν ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε, τοῦτο εἶνε τὸ σῶμά μου. Ἐπειτα δὲ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο εἶνε τὸ αἷμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὁλίγον ἀκόμη καὶ ὁ κόσμος δὲν θὰ μὲ βλέπη πλέον· ἀλλὰ σεῖς θὰ μὲ βλέπετε, διότι καὶ ἐγὼ ζῶ καὶ σεῖς θὰ ζῆτε. Μὴ λυπεῖσθε· δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ὄρφανούς. Ἵπάγω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ θὰ παρακαλέσω αὐτὸν καὶ θὰ σᾶς πέμψῃ ἄλλον παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ ὅποῖον θὰ μείνῃ με σᾶς εἰς τὸν αἰῶνα καὶ θὰ σᾶς διδάξῃ πάντα καὶ θὰ σᾶς ἐδηγήσῃ εἰς ὅλην τὴν ἀληθειαν. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα. Ἐὰν μείνετε ἐν ἐμοί, θὰ φέρετε καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ πράξετε τίποτε. Καθὼς με ἠγάπησεν ὁ πατήρ, οὕτω καὶ ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα. Θὰ μένετε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, ἐὰν φυλάττετε τὰς ἐντολάς μου.

«Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτος εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ» (Ματθ. ια'. 29). «Ὅσάκις ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου

καταγγέλλετε ἄχρις οὐ ἂν ἔλθῃ. » (Α΄ Κορ. ι΄. 26).
 « Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπῃν ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. » (Ἰωάν. ιγ. 35).

49. Ὁ Ἰησοῦς ἐν Γεθσημανῇ.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τοὺς μαθητάς του πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν κέδρων, εἰς τόπον λεγόμενον Γεθσημανῇ, ὅπου ἦτο κῆπος. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του· Καθήσατε ἐδῶ, ἕως οὗ ὑπάγω νὰ προσευχηθῶ. Παραλαβὼν δὲ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην ἤρχισε νὰ λυπηταὶ καὶ νὰ ἀδημονῇ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς· Περίλυπος εἶνε ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου. Μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε με ἐμέ. Ἀπομακρυνθεὶς δὲ ὀλίγον ἔπεσε πρηνῆς καὶ προσηύχετο λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν εἶνε δυνατόν, ἄς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν ἄς γείνη ὄχι ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Ἐρχεται ἔπειτα ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς· Δὲν ἠδυνήθητε λοιπὸν ν' ἀγρυπνήσητε με ἐμὲ μίαν μόνην ὥραν; Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ πέσητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Ἀπῆλθε πάλιν ὁ Ἰησοῦς καὶ προσηύχετο λέγων· Πάτερ, ἐὰν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρέλθῃ τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ, ἄς γείνη τὸ θέλημά σου. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἐνίσχυσεν αὐτόν. Καὶ ἦτο εἰς μεγάλην ἀγωνίαν καὶ προσηύχετο θερμότερον. Ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καὶ ἔπιπτεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητάς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους. Ἀφήσας δὲ αὐτοὺς καὶ ἀπομακρυνθεὶς προσηύχθη ἕκ τρίτου. Ἐπειτα ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς

του καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· Κοιμᾶσθε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοῦ, ἐπλησίασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου. Σηκωθῆτε νὰ ὑπάγωμεν, ἰδοῦ, ἔφθασεν ὁ προδότης.

« Πάτερ, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ' ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ ».
(Ματθ. κς'· 39).

50. Ὁ Ἰησοῦς συλλαμβάνεται.

Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἔρχεται ὁ Ἰούδας καὶ μετ' αὐτοῦ πολλοὶ στρατιῶται καὶ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων φέροντες μαχαίρας καὶ ξύλα καὶ φανούς καὶ λαμπάδας. Εἶχε δὲ δώσει εἰς αὐτούς ὁ προδότης σημεῖον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον θὰ ἐφίλει. Καὶ εὐθὺς πλησιάσας τὸν Ἰησοῦν καὶ εἰπὼν, Χαίρε διδάσκαλε, ἐφίλησεν αὐτόν. Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν· Φίλε, πρὸς τί ἤλθες; Μὲ φίλημα προδίδεις τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, Ἰούδα; Πρὸς δὲ τοὺς στρατιώτας λέγει, Ποῖον ζητεῖτε; Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἀπεκρίθησαν. Τότε οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν συνέλαβον αὐτόν. Σίμων δὲ ὁ Πέτρος ἰδὼν τοῦτο ἔσυρε τὴν μάχαιραν καὶ ἔκοψε τὸ αὐτίον τοῦ Μάλχου, τοῦ δούλου τοῦ ἀρχιερέως. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐπέπληξεν αὐτόν καὶ εἶπε· Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μὴ πῶ τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ὁ πατήρ μου ἔδωκε νὰ πῶ; Πρὸς δὲ τοὺς συλλαβόντας αὐτόν εἶπε· Μὲ μαχαίρας καὶ ξύλα ἐξήλθετε νὰ με συλλάβετε ὡς νὰ ἤμην ληστής. Καθ' ἡμέραν μὲ ἐβλέπετε εἰς τὸ ἱερόν διδάσκοντα καὶ δὲν με συνελαμβάνετε. Ἄλλὰ τοῦτο ἔγινε διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

« Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρε; φίληματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου

παραδίδωσ;» (Ματθ. στ'. 50). «Πάντες οἱ λαβόντες μά-
 χαιρατ ἐν μαχαίρα ἀπολοῦνται.» (Ματθ. κς'. 52).

§ 1. Ὁ Πέτρος ἀρνεῖται τὸν Ἰησοῦν.

Οἱ στρατιῶται συλλαβόντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν αὐ-
 τὸν εἰς τὸν ἀρχιερέα Ἄνναν, ὅπου συνήχθησαν οἱ ἀρχιε-
 ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ. Οἱ
 μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀφήσαντες αὐτὸν ἔφυγον· μόνον
 δὲ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἠκολούθουν μακρόθεν. Καὶ
 ὁ μὲν Ἰωάννης, ἐπειδὴ ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα,
 εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως,
 ὁ δὲ Πέτρος ἔστεκεν ἔξω, ἕως οὗ ὁ Ἰωάννης εἶπεν εἰς
 τὴν θυρωρὸν καὶ ἀφῆκε τὸν Πέτρον νὰ εἰσέλθῃ. Ἡ θυ-
 ρωρὸς λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως εἶσαι καὶ σὺ μα-
 θητὴς τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἄλλ' ὁ Πέτρος ἠρνήθη
 εἰπὼν ὅτι δὲν εἶνε. Καὶ ἐκ δευτέρου ἠρωτήθη ὁ Πέτρος,
 μήπως εἶνε μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ καὶ πάλιν
 ἠρνήθη εἰπὼν ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν ἄνθρωπον. Μετ'
 ὀλίγον δὲ ἔλθόντες τινὲς πρὸς τὸν Πέτρον εἶπον· Καὶ σὺ
 εἶσαι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ· διότι ἡ προφορὰ σου δει-
 κνύει ὅτι εἶσαι Γαλιλαῖος. Ὁ δὲ Πέτρος ἤρχισε νὰ δια-
 μαρτύρεται καὶ νὰ βεβαιώνη μεθ' ὄρκου, ὅτι δὲν γνω-
 ρίζει τὸν ἄνθρωπον. Ἀμέσως δὲ ἔκραξεν ὁ ἀλέκτωρ.
 Τότε ὁ Πέτρος ἐνθυμηθεὶς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
 τὸν ἐν τῷ δείπνῳ ὅτι θὰ τὸν ἀρνηθῇ τρὶς πρὶν ὁ ἀλέκ-
 τωρ κράξῃ, ἐξῆλθε καὶ ἔκλαυσε πικρῶς.

«Μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ» (Μάρκ.
 α'. 15). «Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενὴς»
 (Ἰωαν. κς'. 41).

32. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν ἀρχιερέων.

Ὁ ἀρχιερεὺς Ἄννας ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς διδαχῆς του. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Ἐγὼ ἐλάλησα παρρησίᾳ εἰς τὸν κόσμον. Ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ εἰς τὸ ἱερόν, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πανταχόθεν, καὶ τίποτε δὲν ἐλάλησα κρυφίως. Τί με ἐρωτᾷς; Ἐρώτησον ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μὲ ἤκουσαν. Οὗτοι γνωρίζουσι τί εἶπον. Τότε εἷς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν εἰπὼν· Οὕτως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν ἀρχιερέα; Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· Ἄν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, ἂν δὲ καλῶς, τί με δέρεις; Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτησαν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ διὰ νὰ τὸν φνεύσωσι. Καὶ ἦλθον μὲν πολλοὶ ψευδομάρτυρες, ἀλλὰ ψευδομαρτυρίαν δὲν εὔρον. Ἦλθον ἐπὶ τέλος δύο ψευδομάρτυρες καὶ εἶπον· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν τὸν Ἰησοῦν λέγοντα, ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν οἰκοδομήσῃ. Τότε σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Τί ἀποκρίνεσαι εἰς ὅσα οὗτοι μαρτυροῦσιν ἐναντίον σου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰώπα. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε· Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα νὰ μᾶς εἴπῃς, ἂν σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀρχιερεὺς ἔσχισε τὰ φορέματά του λέγων, Ἐβλασφήμησε, δὲν ἔχομεν πλέον χρεῖαν μαρτύρων. Ἠκούσατε σεῖς αὐτοὶ τὴν βλασφημίαν του. Τί φρονεῖτε; Ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν· Εἶνε ἐνοχος θανάτου. Τότε ἤρχισαν νὰ ἐμπτύωσι τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ νὰ ραπίζωσι καὶ νὰ

κολαφίζωσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τὰ ὑπέμενεν ἀγογγύστως καὶ ἐσιώπα.

« Ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ οὐχ' εὖρον » (Μαθ. κζ'. 59).

83. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου καὶ Ἡρώδου.

Τὴν πρώτην δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸ πραιτώριον πρὸς τὸν ἡγεμόνα Πόντιον Πιλάτον. Τότε ἰδὼν ὁ Ἰούδας ὅτι κατεδικάσθη ὁ Ἰησοῦς, μετενόησε καὶ ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους λέγων· Ἥμαρτον, ὅτι παρέδωκα αἷμα ἁθῶν. Οὗτοι δὲ εἶπον· Τί μᾶς μέλει; κάμε καλά. Ἀλλ' ὁ Ἰούδας ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησε καὶ ἐπῆγε καὶ ἀπηγχονίσθη. Ὁ Πιλάτος ἐξελθὼν ἠρώτησε τοὺς Ἰουδαίους λέγων· Ποίαν κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἐκεῖνοι δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιὸς, δὲν θὰ τὸν παρεδίδομεν εἰς σέ. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος· Λάβετε τον σεῖς καὶ κρίνατέ τον κατὰ τὸν νόμον σας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι εἶπον· Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὴν ἀδειαν νὰ καταδικάσωμέν τινα εἰς θάνατον. Τότε ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσι τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγωσιν ὅτι ἐξεγείρει τὸν λαὸν εἰς στάσιν καὶ ἐμποδίζει νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα καὶ ὀνομάζει ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα. Τότε ὁ Πιλάτος εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον καὶ ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν· Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· Ἄν ἡ βασιλεία μου ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέται μου θὰ ἠγωνίζοντο νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Ἡ βασιλεία μου δὲν εἶνε ἐκ τοῦ κόσμου

τούτου. Λοιπὸν εἶσαι βασιλεύς, ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος. Σὺ τὸ λέγεις, ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ κηρύξω τὴν ἀλήθειαν. Ὅστις εἶνε ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει τὴν φωνὴν μου. Τότε ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος τί εἶνε ἀλήθεια· χωρὶς δὲ νὰ περιμείνη ἀπάντησιν, ἐξῆλθε πάλιν καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Ἐγὼ δὲν εὕρισκω καμμίαν ἐνοχὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέμενον λέγοντες ὅτι κινεῖ εἰς ἐπανάστασιν τὸν λαὸν ἀρχίσας ἀπὸ τῆν Γαλιλαίαν καὶ φθάσας μέχρι τῆς Ἰουδαίας. Ὁ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν, ἂν ὁ Ἰησοῦς ἦτο Γαλιλαῖος. Μαθὼν δὲ ὅτι ἦτο πράγματι Γαλιλαῖος ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸν τετράρχην Ἡρώδην, ὁ ὁποῖος διέτριβε τότε εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐξουσίαν ὑπήγετο ὁ Ἰησοῦς. Ὁ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺ, διότι ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐπεθύμει πρὸ πολλοῦ νὰ τὸν ἴδῃ. Ἐκαμε λοιπὸν εἰς αὐτὸν πολλὰς ἐρωτήσεις, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη τίποτε. Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν σφοδρῶς. Ἐπὶ τέλους ὁ Ἡρώδης, περιφρονήσας αὐτὸν καὶ ἐμπαίξας τὸν ἐνέδουσε λαμπρὸν φόρεμα καὶ τὸν ἔπεμψε πάλιν εἰς τὸν Πιλάτον.

« Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῶον » (Ματθ. κζ'. 4)
 « Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ » (Ἰωάν. ικ'. 36).

54. Ὁ Ἰησοῦς καταδικάζεται εἰς θάνατον.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Πιλάτος ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἔστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ σύζυγός του καὶ εἶπε· Νὰ μὴ ἀδικήτῃς τὸν δίκαιον τοῦτον, διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον εἰς τὸ

δνειρόν μου δι' αὐτόν. Τότε ὁ Πιλάτος λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Ἐφέρατε εἰς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς στασιαστήν· ἐξετάσαντες δὲ αὐτὸν ἐγὼ καὶ ὁ Ἡρώδης δὲν τὸν εὕρομεν ἄξιον θανάτου. Ἄλλ' ὑπάρχει συνήθεια κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ σᾶς ἀπολύω ἓνα ἀπὸ τοὺς καταδίκους. Ποῖον λοιπὸν θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν φονεὴν Βαρραβᾶν; Τὸν Βαρραβᾶν, ἀπεκρίθη ὁ λαός. Τι δὲ νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος. Ὅλοι ἀπεκρίθησαν, Νὰ σταυρωθῇ. Καὶ τί κακὸν ἔκαμεν, ἠρώτησε πάλιν ὁ Πιλάτος. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἐφώναζον ἔτι περισσότερο, νὰ σταυρωθῇ. Τότε ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἐμαστίγωσεν, οἱ δὲ στρατιῶται πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον τὸν ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν του καὶ τὸν ἐνέδυσαν χλαμύδα κοκκίνην καὶ τῷ ἔδωκαν κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ γονυπετήσαντες ἐνώπιόν του ἔλεγον, Χαίρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἐμπτύσαντες δὲ αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἐκτύπων τὴν κεφαλὴν του. Οὕτω πάσχοντα ἔφερον ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλπίζων ὅτι θὰ κινήσῃ αὐτὸν εἰς οἶκτον εἶπεν· Ἴδοὺ ὁ ἄνθρωπος. Ἄλλ' ὁ λαὸς ἔκραζε· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος· Λάβετε τὸν σείς καὶ σταυρώσατέ τον. Ἐγὼ δὲν εὕρισκω εἰς αὐτὸν καμμίαν ἐνοχίαν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπεκρίθησαν· Ἡμεῖς ἔχομεν νόμον καὶ κατὰ τὸν νόμος μας πρέπει νὰ φονευθῇ, διότι εἶπεν ὅτι εἶνε υἱὸς Θεοῦ.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Πιλάτος ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν· Πόθεν εἶσαι σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη. Εἰς ἐμὲ δὲν ἀποκρίνεσαι; λέγει ὁ Πιλάτος. Δὲν γνωρίζεις ὅτι ἔχω ἐξουσίαν νὰ σὲ σταυρώσω καὶ ἐξουσίαν νὰ σὲ ἀπολύσω; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Δὲν θὰ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ,

ἂν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν. Μετὰ ταῦτα ὁ Πιλάτος ἐζήτηε πάλιν ν' ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν. Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ἐκραζον λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος. Ὁ Πιλάτος ἀκούσας ταῦτα ἔλαβε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον καλούμενον λιθόστρωτον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Ἴδου ὁ βασιλεὺς σας. Ἄλλ' οὗτοι ἐκραύγασαν· Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω ; Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀπεκρίθησαν· Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ Καίσαρα. Ἴδὼν τότε ὁ Πιλάτος ὅτι δὲν κατορθώνει νὰ σώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ μᾶλλον γίνεται θόρυβος, ἔλαβεν ὕδωρ καὶ νίψας τὰς χεῖράς του ἐνώπιον τοῦ λαοῦ εἶπεν· Ἄθῶος εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· σεῖς ὄψεσθε. Καὶ ὄλος ὁ λαὸς ἀπεκρίθη· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἄς πέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ τέκνα μας. Τότε ὁ Πιλάτος τὸν μὲν Βαρραβᾶν ἀπέλυσε, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

« Ὁ Χριστὸς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὗρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ » (Α' Πέτρο. 6'. 22) « Ἴδε ὁ ἄμωγος τοῦ Θεοῦ ὁ αἰὼν· τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου » (Ἰωάν. ἀ. 29).

§§. Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ.

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν, καὶ τὸν ἐνέδυσαν τὰ φορέματά του, καὶ θέσαντες εἰς τοὺς ὤμους του τὸν σταυρόν, τὸν ὠδήγησαν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶν, διὰ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν. Καθ' ὁδὸν δὲ ἀπήντησαν Σίμωνά τινα Κυρηναῖον καὶ ἠγγάζοντες αὐτὸν νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρόν. Ἠκολούθει δὲ λαὸς πολλὸς καὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ἔκλαιον καὶ ἐθρή-

νουν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς εἶπε· Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε δι' ἐμέ, ἀλλὰ διὰ σᾶς καὶ διὰ τὰ τέκνα σας. Φθάσαντες δὲ οἱ στρατιῶται εἰς τὸν Γολγοθᾶν ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο κακούργους, τὸν ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ τὸν ἄλλον ἐξ ἀριστερῶν. Ἦτο δὲ ἡμέρα Παρασκευὴ, καὶ ὥρα περίπου δωδεκάτη. Ὁ Πιλάτος ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐπιγραφὴν γεγραμμένην ἑβραϊστί, ἑλληνιστί καὶ ῥωμαϊστί, τὴν ἑξῆς· « Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. » Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν οἱ στρατιῶται ἔλαβον τὰ φορέματά του καὶ τὰ διαιριράσθησαν. Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐκεῖθεν ὑβρίζον τὸν Ἰησοῦν καὶ κινοῦντες τὰς κεφαλὰς των ἔλεγον· Σὺ, ὁ ὁποῖος κρημνίζεις τὸν ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας τὸν ἀνοικοδομεῖς, σῶσον τὸν ἑαυτὸν σου. Ἄν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τὸν σταυρόν. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐμπαίζοντες αὐτὸν ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτὸν του δὲν δύναται νὰ σώσῃ. Ἄν εἶναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἅς καταβῆ τῶρα ἀπὸ τὸν σταυρόν, καὶ θὰ πιστεύσωμεν εἰς αὐτόν. Ἀφοῦ εἶνε υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἅς τὸν σώσῃ ὁ Θεός. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουσι τί κάμνουσιν. Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει τὸν Ἰησοῦν λέγων· Ἄν ἦσαι ὁ Χριστός, σῶσον τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἄλλος ἐπέπληττεν αὐτόν καὶ ἔλεγε· Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν; Καὶ ἡμεῖς μὲν πάσχομεν δικαίως, διότι ἀπολαμβάνομεν ἄξια ὅσων ἐπράξαμεν, ἀλλ' οὗτος δὲν ἐπράξε κανὲν ἄτοπον. Καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν Ἰησοῦν· Ἐνθυμήσου με, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ἀληθῶς σοὶ λέγω ὅτι σήμερον θὰ ἦσαι μετ' ἐμὲ εἰς τὸν παρά-

δεισον. Ἰσταντο δὲ πλησίον τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς του Σαλώμη καὶ Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἠγαπημένον του μαθητὴν λέγει πρὸς τὴν μητέρα του. Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν του. Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας παρέλαβεν ὁ Ἰωάννης τὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν οἰκίαν του.

«Μελιζοῖα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰωάν. ιβ'. 13).

«Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κη'. 34).

86. Ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκει.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς τρίτης ὥρας σκότος ἐγεινεν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Τὴν δὲ τρίτην ὥραν ἔκραξεν ὁ Ἰησοῦς μεγαλοφώνως· Θεέ μου, Θεέ μου, διατί με ἐγκατέλιπες; Μετὰ ταῦτα λέγει ὁ Ἰησοῦς· Διψῶ. Οἱ δὲ στρατιῶται γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὄξους ἔθεσαν αὐτὸν εἰς κάλαμον καὶ τὸν ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του. Λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸ ὄξος λέγει· τετέλεσται. Ἀφήσας δὲ φωνὴν μεγάλην εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐξέπνευσεν.

Εὐθὺς δὲ μετὰ ταῦτα τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω· ἡ γῆ ἐσεισθη, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, οἱ τάφοι ἠνοίχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν. Τότε ὁ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἰδόντες τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ εἶπον· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦτο οὗτος. Καὶ ὅλοι δὲ οἱ παρόντες ἐκτύπων τὰ στήθη των

καί μετενόουν. Διὰ νὰ μὴ μείνωσι δὲ τὰ σώματα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Σαββά-

του, οἱ Ἰουδαῖοι παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον νὰ συντριφῶσι τὰ σκέλη των καὶ νὰ καταβιθασθῶσιν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ οἱ ἐσταυρωμένοι. Τότε ἦλθον οἱ στρατιῶται,

καὶ τῶν μὲν δύο ληστῶν τὰ σκέλη συνέτριψαν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀφήκαν, διότι εἶχεν ἀποθάνει. Ἄλλ' εἰς ἓκ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲ τὴν λόγχην τὴν πλευράν του καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

« Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος » (Ματθ. κζ'. 54) « Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἰχνουσιν αὐτοῦ » (Α'. Πέτρ. β'. 21).

57. Ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν ἑσπέραν ἦλθεν πρὸς τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας, βουλευτής, ἄνθρωπος πλούσιος καὶ δίκαιος κεκρυμμένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα αὐτοῦ. Λαβὼν δὲ αὐτὸ κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου τὸ ἐτύλιξεν εἰς σινδόνα καθαρὰν καὶ τὸ ἤλειψε μὲ ἀρώματα, τὰ ὅποια ἔφερον ὁ Νικόδημος. Ἦτο δὲ πλησίον τοῦ τόπου τῆς σταυρώσεως μνημεῖον λίθινον λαξευτόν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἀκόμη ταφῆ ἄλλος· ἐνταῦθα ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφραξαν τὴν θύραν τοῦ μνημείου μὲ λίθον μέγαν. Ἠκολούθουν δὲ γυναῖκες, αἱ ὅποια εἶχον ἔλθει μὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ἐπιστρέψασαι δὲ παρεσκεύασαν ἀρώματα καὶ μῦρα. Ἀλλὰ τὸ σάββατον ἡσύχασαν, καθὼς ὁ νόμος διέτασσε.

Τὴν ἐπιούσαν συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον καὶ εἶπον· Κύριε, ἐνθυμήθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν, ὅτε ἀκόμη ἔζη, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἀναστηθῆ. Διέταξε λοιπὸν νὰ φυλαχθῆ ὁ τάφος του ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήπως οἱ μαθηταὶ του ἔλθωσι τὴν νύκτα καὶ κλέψωσι τὸ σῶμά του καὶ εἰπωσι εἰς τὸν λαὸν ὅτι ἀνέστη ἓκ τῶν νεκρῶν. Ἡ ἐσχάτη αὕτη πλάνη θὰ εἶνε χειροτέρα ἀπὸ τὴν πρῶ-

την. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε φρουράν, ὑπάγετε καὶ ἀσφαλίσατε τὸν τάφον, καθὼς εἰξέυρετε. Ἐκεῖνοι δὲ πορευθέντες ἐσφράγισαν τὸν λίθος ἀσφαλίσαντες τὸν τάφον μὲ φρουράν.

«Συνετάφημεν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ὡς ὡπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν κενότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Ῥωμ. 5'. 4).

58. Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν Κυριακὴν πολὺ πρῶτῃ ἤρχοντο εἰς τὸν τάφον Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη φέρουσαι ἀρώματα διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸν Ἰησοῦν. Καὶ διελογίζοντο, ποῖος θὰ ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ μνημείου, διότι ἦτο πολὺ μέγας. Ἄλλ' ἐνῶ διελογίζοντο ταῦτα, σεισμὸς μέγας ἐγένετο καὶ ἄγγελος Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ τάφου καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς αὐτόν. Ἦτο τὸ πρόσωπόν του ὡς ἀστραπὴ καὶ τὰ ἐνδύματά του λευκὰ ὡς χιών, Οἱ δὲ φύλακες οἱ φυλάττοντες τὸν τάφον ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἐγένεον ὡς νεκροί.

Ἦλθον δὲ αἱ γυναῖκες εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπουσιν ὅτι ὁ λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ ἀπὸ τὴν θύραν αὐτοῦ. Τρέχει λοιπὸν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· Ἐσῆκώσαν τὸν Κύριον ἀπὸ τὸν τάφον καὶ δὲν γνωρίζομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. Αἱ δὲ ἄλλαι γυναῖκες εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ νεανίσκος εἶπε πρὸς αὐτάς· Μὴ φοβῆσθε. Ζητεῖτε Ἰη-

σοῦν τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον; Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; Ἠγέρθη, δὲν εἶνε ἐδῶ· ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. Ἄλλ' ὑπάγετε ταχέως καὶ εἶπατε εἰς τοὺς μαθητὰς του ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἐξῆλθον ταχέως ἀπὸ τὸ μνημεῖον με φόβον καὶ χαρὰν μεγάλην καὶ ἔτρεξαν ν' ἀναγγείλωσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἦλθον μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ ἰδόντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη τῷ ὄντι, ἐπίστευσαν. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἦλθε πάλιν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐκλαίει ἐξω. Κύψασα δὲ νὰ ἴδῃ εἰς τὸ μνημεῖον βλέπει δύο ἀγγέλους οἱ ὁποῖοι λέγουσι πρὸς αὐτὴν· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτοὺς ἡ Μαρία· Κλαίω, διότι ἐσήκωσαν τὸν Κύριόν μου ἀπὸ τὸν τάφον καὶ δὲν γνωρίζω ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ βλέπει ἰστάμενον τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος λέγει πρὸς αὐτὴν· Γύναι, διατί κλαίεις; Ποῖον ζητεῖς; Ἐκεῖνη νομίζουσα ὅτι εἶνε ὁ κηπουρός, λέγει πρὸς αὐτόν· Κύριε, ἂν σὺ ἐσήκωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ τὸν ἔθεσας διὰ νὰ τὸν σηκώσω. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. Στραφεῖσα ἐκεῖνη λέγει πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε. Μὴ με ἐγγίξης, ἐπαναλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς, διότι δὲν ἀνέβην ἀκόμη εἰς τὸν πατέρα μου. Ὑπαγε δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ πρὸς αὐτούς, ὅτι ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα σας, καὶ Θεόν μου καὶ Θεόν σας. Ἦλθεν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ τί εἶπε πρὸς αὐτὴν.

Ἐν τῷ μεταξὺ στρατιῶται τινες ἐκ τῆς φρουρᾶς, ἡ ὁποία ἐφύλαττε τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ γενόμενα.

Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς συνελθόντες εἰς συμβούλιον μὲ τοὺς πρεσβυτέρους, ἔδωκαν χρήματα πολλὰ εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς νὰ διακηρύξωσιν ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἤλθον τὴν νύκτα καὶ τὸν ἐκλεψαν, ἐνῶ αὐτοὶ ἐκοιμῶντο. Προσέθηκαν δέ, ὅτι, ἂν ὁ ἡγεμὼν ἀκούσῃ τοῦτο, αὐτοὶ θὰ τὸν πείσωσι νὰ μὴ τοὺς τιμωρήσῃ. Οἱ στρατιῶται λαβόντες τὰ χρήματα ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν καὶ ἔκτοτε ὁ λόγος οὗτος διεδόθη εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ σῶζεται μέχρι σήμερον.

« Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα (Ἰωάν. ια'. 25, 26).

59. Ὁ Ἰησοῦς φανεροῦται εἰς τοὺς μαθητάς του.

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη πολλακίς εἰς τοὺς μαθητάς του. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς εἰς δύο ἐκ τῶν μαθητῶν του, οἱ ὁποῖοι μετέβαινον εἰς τὴν κώμην Ἐμμαούς· οὗτοι δὲ φθάσαντες εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ὅτι εἶδον καθ' ὁδὸν τὸν Κύριον.

Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐνῶ οἱ ἕνδεκα μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι καὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων εἶχον τὰς θύρας τῆς οἰκίας κεκλεισμένας, ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταί, ἰδόντες τὸν Κύριον· εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς ἀπέστειλεν ἐμὲ ὁ πατήρ,

οὕτω καὶ ἐγὼ πέμπω ὑμᾶς εἰς τὸν κόσμον. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον. Θωμᾶς δέ, εἰς ἕκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον λοιπὸν εἰς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί· Εἶδομεν τὸν Κύριον. Οὗτος δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐὰν μὴ ἴδω εἰς τὰς χεῖράς του τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θὰ πιστεύσω. Καὶ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἦσαν πάλιν συνηθροισμένοι οἱ μαθηταί, ἦτο δὲ καὶ ὁ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ πάλιν αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· Εἰρήνη ὑμῖν. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου ἐδῶ, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Ὁ Θωμᾶς ἀπεκρίθη· Κύριέ μου, καὶ Θεέ μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν· Ἐπίστευσες, διότι με εἶδες· Μακάριοι εἶνε ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ ἴδωσιν ἐπίστευσαν

Μετὰ ταῦτα ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς ἔνδεκα εἰς τὸ ὄρος τῆς Γαλιλαίας καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μοι ἐδόθη πᾶσα ἐξουσία εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν. Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα σᾶς παρήγγειλα. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἶμαι μαζύ σας μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων.

«Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ἰωάν. κ' 29).

60, Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως,

ὁ Ἰησοῦς ἐξήγαγε τοὺς μαθητάς του εἰς τὴν Βηθανίαν ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Ἐλαιῶνος, καὶ παρήγγειλεν

εις αὐτοὺς νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένωσιν ἐκεῖ, ἕως οὗ πληρωθῇ ὅ,τι ὑπεσχέθη εἰς αὐτοὺς ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς του· διότι ὁ μὲν Ἰωάννης ἐβάπτισε μετ' ὕδωρ, ἀλλὰ σεῖς μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ βαπτισθῆτε μετ' Πνεῦμα ἅγιον καὶ θὰ λάβητε δύναμιν ἐξ ὕψους, ἐπελθόντος εἰς σᾶς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ θὰ γίνετε μάρτυρές μου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ταῦτα εἰπὼν ὕψωσε τὰς χεῖρας καὶ ἠυλόγησε τοὺς μαθητὰς του. Ἐνῶ δὲ ἠυλόγει αὐτοὺς, ἀνελήφθη ἐνώπιόν των εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ νεφέλη φωτεινὴ ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς των. Ἐν ᾧ δὲ οἱ μαθηταὶ ἐβλεπον εἰς τὸν οὐρανόν, δύο ἄνδρες μετ' ἐνδύματα λευκὰ ἐνεφανίσθησαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί στεκετε καὶ βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν; Ὁ Ἰησοῦς οὗτος ὁ ἀναληφθεὶς ἀπὸ σᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν θὰ ἔλθῃ πάλιν ὅπως τὸν εἶδετε ἀναλαμβάνομενον. Τότε οἱ μαθηταὶ προσκυνήσαντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ ἦσαν διὰ παντὸς εἰς τὸ ἱερόν, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.

« Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ». (Ματθ. κη' . 20).

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

61. Ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Ἰησοῦ οἱ ἀπόστολοι διέτριβον ὁμοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ περιέμενον νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ὑπόσχεσις τοῦ διδασκάλου των. Θέλοντες δὲ νὰ ἐκλέξωσιν ἄλλον Ἀπόστολον ἀντὶ τοῦ Ἰούδα,

ἔστησαν εἰς τὸ μέσον δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν καὶ τὸν Ματθίαν. Προσευχηθέντες δὲ εἶπον, Σὺ Κύριε, ὅστις γνωρίζεις τὰς καρδίας ὄλων, ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξας νὰ λάβῃ τὴν διακονίαν ταύτην καὶ ἀποστολήν, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰούδας παρέβη. Καὶ ἔλαβον κλήρους καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ τὸν Ματθίαν καὶ συγκατηριθμήθη μὲ τοὺς ἕνδεκα Ἀποστόλους.

Τὴν πεντηχοστὴν δὲ ἡμέραν ἀπὸ τοῦ πάσχα, τὴν ὁποίαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐώρταζον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, ἦσαν ὄλοι οἱ Ἀπόστολοι συνηγμένοι εἰς τὸν ἴδιον τόπον. Αἶφνης ἤχος μέγας ἠκούσθη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐγένισεν ὄλον τὸν οἶκον, ὅπου ἐκάθηντο. Καὶ ἐφάνησαν πύρινα γλῶσσαι καὶ ἐκάθηντο εἰς ἓνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν καὶ ἐπληρώθησαν ὄλοι ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιον καὶ ἤρχισαν νὰ κηρύττωσι τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Ἦσαν δὲ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτὴν πολλοὶ εὐλαβεῖς Ἰουδαῖοι ἀπὸ πᾶν ἔθνος. Ἀκούσαντες δὲ τὸν ἤχον τοῦτον συνέρρευσαν καὶ ἤκουον ἕκαστος ἐκ τῶν Ἀποστόλων νὰ λαλῇ τὴν ἰδίαν αὐτῶν γλῶσσαν. Ἐθαύμαζον δὲ πάντες διὰ τοῦτο καὶ ἠπόρουν, καὶ τινες χλευάζοντες, ἔλεγον ὅτι εἶνε μεθυσμένοι.

Τότε σηκωθείς ὁ Πέτρος μὲ τοὺς ἕνδεκα ὑψώσε τὴν φωνὴν του καὶ ἐκήρυξε τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ. Προέτρεπε δὲ αὐτοὺς νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι προθύμως ἀποδεχθέντες τὸν λόγον τοῦ Πέτρου ἐβαπτίσθησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην τρισχίλιοι περίπου.

«Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» (Ἰωάν. ις'. 13).

62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία.

Μετὰ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυττον μετὰ θάρρους τὸ Εὐαγγέλιον, πολλοὶ δὲ ἐπίστευον καθ' ἑκάστην εἰς Χριστὸν καὶ ἐβαπτίζοντο καὶ οὕτω συνέστη ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία. Ὅλοι δὲ οἱ πιστεύοντες ἕζων ὁμοῦ καὶ εἶχον ὅλα κοινὰ καὶ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἦτο ἐνδεής. Οἱ ἔχοντες κτήματα ἐπώλουν αὐτὰ καὶ ἔφερον τὰ χρήματα εἰς τοὺς Ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι τὰ διμεμοίραζον εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν χρείαν αὐτοῦ. Καθ' ἡμέραν δὲ ἤρχοντο εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἤκουον τὴν διδαχὴν τῶν Ἀποστόλων καὶ ἐτέλουν τὴν θεῖαν εὐχαριστίαν κατ' οἶκον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ προσηύχοντο. Ὅλων τῶν πιστευόντων ἦτο μία ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ. Διὰ τῆς θείας δὲ συνεργείας ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἤξανε καθ' ἑκάστην. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπληθύνοντο, οἱ ἐλληνισταὶ ἐγόγγυζον κατὰ τῶν ἑβραίων, ὅτι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο εἰς τὴν καθημερινὴν διακονίαν. Τότε οἱ Ἀπόστολοι καλέσαντες τοὺς μαθητὰς εἶπον, ὅτι δὲν εἶνε πρέπον νὰ ἀφήσωσι τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου καὶ νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς τραπέζας. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐκλεχθῶσιν ἑπτὰ ἄνδρες ἅγιοι καὶ εὐτεβεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἀνατεθῇ ἡ διαχείρησις τῶν χρημάτων καὶ ἡ διανομὴ τῶν ἐλεημοσυνῶν. Καὶ ἐξελέχθησαν ἑπτὰ ἄνδρες, ὁ Στέφανος καὶ ἄλλοι ἐξ μετ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Ἀπόστολοι προσευχηθέντες ἔθεσαν τὰς χεῖρας τῶν. Οἱ ἄνδρες δὲ οὗτοι ὠνομάσθησαν διάκονοι.

« Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, εἰὼν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις » (Ἰωάν. ιγ'. 35).

63. Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης.

Ὀλίγω ὕστερον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀναβαίνο-
 ντες εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν ἀπήντησαν χω-
 λόν τινα, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευσαν. Ὁ λαὸς ἐξεπλάγη
 διὰ τοῦτο· ὁ δὲ Πέτρος λαβὼν ἐντεῦθεν ἀφορμὴν ἐκή-
 ρυξε μετὰ θάρρους τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐπίστευσαν δὲ πολ-
 λοι εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστευσάντων
 ἀνῆλθεν εἰς πέντε χιλιάδας. Ἄλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ὀργι-
 σθέντες συνέλαβον αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐφυλάκισαν. Ἐπειτα
 συνηλθε τὸ συνέδριον καὶ ἀπηγόρευσεν εἰς αὐτοὺς νὰ
 κηρύττωσι τὸ Εὐαγγέλιον, Ἄλλ' ὁ Πέτρος μετὰ παρ-
 ρησίας ἐκήρυξεν ἐνώπιον πάντων τὸν Ἰησοῦν εἰπὼν ὅτι
 δὲν δύναται νὰ παύσῃ νὰ κηρύττῃ ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσε.
 Πρέπει, λέγει ν' ἀκούσῃ τις τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ
 τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπειλήσαντες τὸν Πέ-
 τρον καὶ Ἰωάννην ἀπέλυσαν αὐτοὺς, διότι δὲν εὔρον
 αἰτίαν νὰ τοὺς τιμωρήσωσιν. Ἐν τούτοις ἐκεῖνοι ἐλά-
 λουν τὸν θεῖον λόγον μετὰ θάρρους καὶ πολλοὶ ὁσημέ-
 ραι προσετίθοντο εἰς τοὺς πιστεύοντας. Ταῦτα βλέπον-
 τες οἱ ἀρχιερεῖς συνεχάλεσαν συνέδριον καὶ ἐσκέπτοντο
 νὰ θανατώσωσιν αὐτοὺς. Τότε Φαρισαῖός τις ὀνόματι
 Γαμαλιήλ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,
 προσέξατε τί μέλλετε νὰ κάμετε εἰς τοὺς ἀνθρώπους
 τούτους. Ἄν τὸ ἔργον τῶν εἶνε ἐξ ἀνθρώπων, θὰ κατα-
 στραφῇ μόνον του, ἂν δὲ εἶνε ἐκ Θεοῦ, δὲν δύνασθε σεῖς
 νὰ τὸ καταστρέψῃτε. Καὶ οἱ μὲν Ἰουδαῖοι ἐπεισθήσαν
 καὶ προσκαλέσαντες τοὺς Ἀποστόλους τοὺς ἔδειραν καὶ
 τοὺς ἀπέλυσαν, ἀφοῦ παρήγγειλαν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ
 κηρύττωσι τὸν Ἰησοῦν. Οἱ δὲ Ἀπόστολοι ἀπῆλθον
 χαίροντες ὅτι ἤξιώθησαν νὰ πάθωσι διὰ τὸ ὄνομα τοῦ

Ἰησοῦ. Δὲν ἔπαυσαν δὲ νὰ διδάσκωσι καθ' ἑκάστην καὶ νὰ κηρύττωσι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

« Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλει τὸν φόβον » (Ἰωάν. δ'. 28). « Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις (Πράξ. ε'. 29).

64. Ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος.

Ὁ Στέφανος, εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων, ἦτο ἀνὴρ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, καὶ ἔκαμνεν ἔκτακτα ἔργα εἰς τὸν λαόν. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου καὶ παρουσίασαν κατ' αὐτοῦ ψευδομάρτυρας, οἱ ὅποιοι εἶπον ὅτι ἤκουσαν τὸν Στέφανον νὰ βλασφημῇ κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Μωϋσέως καὶ νὰ λέγῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος θὰ καταστρέψῃ τὸν τόπον τὸν ἅγιον καὶ θὰ μεταβάλῃ τὰ ἔθιμα, τὰ ὅποια παρέδωκεν ὁ Μωϋθῆς. Ὁ Στέφανος ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀπελογήθη λαμπρῶς ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιπλήξας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι καθὼς ἄλλοτε ἐφόνευσαν τοὺς προφήτας, οὕτω τώρα ἀντιπράττουσιν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀγανακτήσαντες ἤρπασαν τὸν Στέφανον καὶ τὸν ἔφερον ἔξω τῆς πόλεως καὶ τὸν ἐλιθοβόλουν, Ὁ δὲ Στέφανος ἔλεγε· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Γονυπετήσας δὲ ἔκραξε μεγαλοφώνως· Κύριε, συγχώρησον εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσε.

« Μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων βλάψαι » (Ματθ. ι'. 28). « Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην » Πράξ. ζ'. 60).

65. Σίμων ὁ μάγος.

Τὸ Εὐαγγέλιον εἶχε διαδοθῆ εἰς πλεῖστα μέρη τῆς

Παλαιστίνης, διεδόθη δὲ καὶ εἰς τὴν Σαμαρείαν, ὅπου ὁ Φίλιππος ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν καὶ πλῆθος πολὺ ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ἐβαπτίζετο. Μεταξὺ τῶν βαπτισθέντων ἦτο καὶ ἀνὴρ τις ὀνόματι Σίμων, μάγος διάσημος. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀπόστολοι ὅτι ἡ Σαμαρεία ἐδέχθη τὸν θεῖον λόγον, ἔστειλαν ἐκεῖ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην, οἱ ὅποιοι ἐπέθετον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς πιστοὺς διὰ νὰ λάβωσι πνεῦμα ἅγιον. Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι οἱ Ἀπόστολοι μετέδιδον τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, προσέφερον εἰς τοὺς Ἀποστόλους χρήματα διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν νὰ μεταδίδῃ τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς ὅσους ἐπιθέτει τὰς χεῖρας. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἀγανακτήσας εἶπε πρὸς αὐτόν· Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ καὶ σὺ καὶ τὸ ἀργύριόν σου, διότι ἐνόμισες ὅτι ἡ θεία χάρις ἀγοράζεται μὲ χρήματα.

«Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπόλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτῆσθαι» (Πρ. ἡ. 20).

66. Ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου.

Εἰς τὴν λιθοβολίαν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου ἦτο παρῶν νεανίας τις ὀνόματι Σαοῦλ ἢ Σαῦλος, χαίρων διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ὁ Σαῦλος οὗτος ἐδίωκε σφοδρότατα τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐισήρχετο εἰς τὰς οἰκίας τῶν χριστιανῶν καὶ ἔσυρεν ἀνδρας καὶ γυναῖκας καὶ τοὺς παρέδιδεν εἰς τὴν φυλακὴν. Τρέφων μῖσος ἄσπονδον κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ προσῆλθεν εἰς τὸν ἀρχιερέα καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δεσμίους ὅσους εὔρη ἐκεῖ χριστιανούς. Ὅτε ἐπλησίαζεν εἰς Δαμασκόν, αἶφνης περιήστραφεν αὐτὸν φῶς μέγα.

Πεσών δὲ κατὰ γῆς ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Λέγει ὁ Σαῦλος· Τίς εἶσαι, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος ἀπεκρίθη· Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ καταδιώκεις. Εἶνε σκληρὸν νὰ λακτιζῆς εἰς κέντρα. Ἐγέρθητι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκεῖ θὰ σοὶ εἰπωσι τί πρέπει νὰ κάμῃς.

Ὁ Σαῦλος ἐσηκώθη, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐβλεπεν, ἂν καὶ εἶχεν ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Χειραγωγούμενος δὲ ὑπὸ τῶν συνοδοιπόρων του εἰσῆλθεν εἰς Δαμασκόν. Ἐκεῖ δὲ εὔρε μαθητὴν τινα ὀνόματι Ἀνανίαν, ὁ ὁποῖος διετάχθη ἐν ὄραματι παρὰ τοῦ Κυρίου νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Σαῦλον· διότι εἶνε σκευὸς ἐκλογῆς καὶ θὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Ἀνανίας ἰδὼν τὸν Σαῦλον ἔθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας του καὶ τὸν ἐβάπτισεν. Ὁ Σαῦλος ἔμεινεν ἡμέρας τινὰς ἐν Δαμασκῷ μὲ τοὺς μαθητὰς καὶ ἐκήρυσσεν εἰς τὰς συναγωγὰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν ὄλων. Ὁ Σαῦλος ἦλθεν ἔπειτα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ παρουσιάσθη εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ συγκαταριθμήθη μεταξὺ αὐτῶν.

«Σκευὸς ἐκλογῆς μοι ἐστίν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομα μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραὴλ,» (Πρ. θ. 15).

67. Θάνατος Ἰακώβου τοῦ πρεσβυτέρου.

Ὁ Πέτρος ἐν τῇ φυλακῇ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ Ἀγρίππας ἤρchiσε νὰ καταδιώκῃ τοὺς χριστιανούς. Ἐφόνευσε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, μεταξὺ δὲ ἄλλων καὶ Ἰακώβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Ἰδὼν δὲ ὅτι ἤρresen εἰς τοὺς Ἰουδαίους συνέλαβε καὶ

τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἑρριψεν εἰς τὴν φυλακὴν. Διέταξε δὲ στρατιώτας νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν διὰ νὰ τὸν παραδώσῃ μετὰ τὸ Πάσχα εἰς τὸν λαὸν νὰ τὸν φονεύσωσι. Καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἐφυλάττετο ἐν τῇ φυλακῇ, ἡ δὲ Ἐκκλησία προσηύχετο διηνεκῶς πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Κατὰ τὴν νύκτα δὲ ἐκείνην, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἡρώδης ἐμελλε νὰ φονεύσῃ τὸν Πέτρον, ἄγγελος Κυρίου ἔθραυσε τὰς ἀλύσεις τοῦ Πέτρου καὶ τὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. Ὁ Ἡρώδης ἀπέθανεν εὐθὺς μετ' ὀλίγον οἰκτρὸν θάνατον, ἡ δὲ Ἐκκλησία γύζανε καθ' ἐκάστην καὶ ἐπληθύνετο.

« Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν »
(Ῥωμ. η' . 28).

68. Ἐνέργεια τοῦ Παύλου ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Παῦλος εἰργάσθη περισσότερον ὄλων τῶν ἄλλων ὑπὲρ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Εὐαγγελίου. Κατὰ πρῶτον ἐκήρυξε μετὰ τοῦ Βαρνάβα τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν. Ἦλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Κύπρον, ὅπου ἐπέστρεψαν εἰς Χριστὸν τὸν Σέργιον Παῦλον. Ἐκτοτε ὁ Σαῦλος μετωνομάσθη Παῦλος. Ἐκ τῆς Κύπρου ἀπῆλθον εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις, ὅπου ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἐπέστρεφον πολλοὺς εἰς Χριστόν. Ἦλθον καὶ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, ὅπου πολλοὶ ἐθνικοὶ ἐπίστευσαν εἰς Χριστόν. Ἐλθόντες ἔπειτα εἰς τὸ Ἰκόνιον, ἐλάλησαν τόσον καλῶς, ὥστε πολλοὶ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες ἐγείναν χριστιανοί. Διὰ τοῦτο ἠθέλησαν νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτοὺς οἱ ἄρχοντες. Ἄλλ' ἐξέφυγον καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Λύστραν, ὅπου ὁ Παῦλος ἔκαμεν ἔργα

ἔκτακτα διὰ τῆς θείας χάριτος. Ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ λαὸς ἔλεγεν· Οἱ θεοὶ ἔγειναν ἄνθρωποι καὶ κατέβησαν εἰς ἡμᾶς. Καὶ τὸν μὲν Βαρνάβαν ἐκάλουν Διά, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς καὶ ὁ λαὸς ἤθελον νὰ προσφέρωσι θυσίαν. Ἄλλ' ὅτε οἱ Ἀπόστολοι ἤκουσαν ταῦτα, ἐξέσχισαν τὰ φορέματά των καὶ εἶπον· Ἄνδρες, διατὶ κάμνετε ταῦτα; Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ὡς σεῖς καὶ κηρύττομεν τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀφήσατε λοιπὸν τὰ εἰδῶλα καὶ τὸν διεφθαρμένον βίον καὶ πιστεύσατε εἰς τὸν ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε τὰ πάντα καὶ προνοεῖ ὡς πατὴρ περὶ πάντων.

« Ὁ Θεὸς οὐκ ἀμάρτυρον εαυτὸν ἀρῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανὸθεν ἡμῖν ἕτεροὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν » (Πράξ. ιδ' 17).

69. Σύνοδος ἐν Ἱερουσαλήμ, ὁ Παῦλος εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν.

Ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν πρώτων χριστιανῶν ἠγέρθη ζήτημα, ἂν πρέπει νὰ φυλάττωσι τὸ ἔθιμα τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, συνήλθον οἱ Ἀπόστολοι εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐκλήθησαν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας· ἐκεῖ δὲ μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφάσισαν νὰ μὴ θεωρῆται ὑποχρεωτικὴ εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἡ τήρησις τῶν τελετῶν τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Αὕτη εἶνε ἡ πρώτη σύνοδος ἐν τῇ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ, γενομένη τὸ 50 ἔτος μ. Χ.

Ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ ἐπιστρέψας ὁ Παῦλος εἰς Ἀντιόχειαν παρέλαβεν ὡς βοηθὸν τὸν Σίλαν καὶ διήλθε μετ' αὐτοῦ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατίαν, τὴν Μυσίαν καὶ Παμφυλίαν καὶ ἐπέστρεψε πολλοὺς εἰς τὸ Εὐαγγέ-

λιον. Ἐπειτα ἦλθεν εἰς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας. Ἐνταῦθα ἤγειραν στάσιν ἐναντίον αὐτῶν καὶ ἐρράβδισαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐφυλάκισαν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ αἱ θύραι τοῦ δεσμωτηρίου ἠνοιχθήσαν καὶ τὰ δεσμὰ ὄλων ἐλύθησαν. Ὁ δεσμοφύλαξ ἐντρομος γενόμενος ἐβαπτίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ὄλος ὁ οἶκός του. Τὴν ἐπιούσαν δὲ οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν τοὺς ραβδούχους διὰ νὰ ἀπολύσωσι τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, Ἀλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτούς· Μᾶς ἐδείρατε δημοσίᾳ καὶ ἀδίκως καὶ μᾶς ἐρρίψατε εἰς τὰς φυλακὰς ἀνεξετάστως, ἐνῶ εἰμεθα Ῥωμαῖοι, καὶ τώρα μᾶς ἀπολύετε κρυφίως; Ὅχι, ἂς ἐλθῶσι τώρα αὐτοὶ νὰ μᾶς ἐκβάλωσιν. Οἱ ραβδούχοι ἀνήγγειλαν τοῦτο εἰς τοὺς στρατηγοὺς, οἱ ὅποιοι ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶνε Ῥωμαῖοι. Ἐλθόντες δὲ παρεκίνουν αὐτοὺς καὶ τοὺς παρεκάλουν νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς πόλεως. Αὐτοὶ δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῆς φυλακῆς ὑπῆγαν εἰς τὴν Λυδίαν καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις καὶ ἐπὶ τέλους εἰς τὰς Ἀθήνας.

«Πιστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ σωθήσῃ»
(Πράξ. ις' 31).

70. Ὁ Παῦλος ἐν Ἀθήναις.

Ἐν Ἀθήναις ὁ Παῦλος ἐδίδασκε καθ' ἑκάστην ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Καὶ τινες μὲν τῶν φιλοσόφων ἤρχισαν νὰ συζητῶσι μετ' αὐτοῦ, ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Τί θέλει νὰ εἴπῃ ὁ σπερματολόγος οὗτος; ἄλλοι δέ, ὅτι κηρύσσει νέους θεοὺς. Λαβόντες δὲ αὐτὸν ἐφέραν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, λέγοντες· Δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν, ποῖα εἶνε ἡ νέα διδασκαλία σου; Τότε ὁ

Παῦλος σταθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶπεν· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βλέπω ὅτι εἰς ὅλα σέβεσθε καὶ φοβεῖσθε τοὺς Θεούς. Διερχόμενος καὶ παρατηρῶν τοὺς ναοὺς σας, εὔρον καὶ βωμὸν μὲ τὴν ἐπιγραφὴν, εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν. Ἐγὼ λοιπὸν κηρύττω εἰς σᾶς τὸν Θεὸν τοῦτον, τὸν ὁποῖον λατρεύετε χωρὶς νὰ γνωρίζετε. Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον εἶνε κύριος ὅλης τῆς κτίσεως καὶ δὲν κατοικεῖ εἰς ναοὺς χειροποιήτους. Δὲν λατρεύεται ἀπὸ χεῖρας ἀνθρώπων ὡσάν εἶχε χρεῖαν τινὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος δίδει εἰς ὅλα τὴν ζωὴν καὶ τὴν πνοήν. Ἐκαμεν ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐξ ἑνὸς ζεύγους καὶ ὥρισε ποῦ καὶ πόσον θα κατοικῆ ἕκαστος ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς. Πάντες οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσι νὰ εὕρωσι τὸν Θεόν, καὶ ὅμως ὁ Θεὸς δὲν εἶνε μακρὰν ἀπὸ ἕκαστον ἐξ ἡμῶν. Διότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχομεν. Αὐτοῦ εἶμεθα γένος. Ἐπειδὴ δὲ εἶμεθα γένος Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ὅμοιος μὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθον. Μετανοήσατε καὶ πιστεύσατε εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν ἄλλοι μὲν ἐχλεύαζον, ἄλλοι δὲ εἶπον. ὅτι θὰ ἀκούσωσι πάλιν τὸν Παῦλον περὶ τούτου· τινὲς δὲ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης.

« Ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν » (Πράξ. ιζ' 28).

71. Ὁ Παῦλος δέσμιος ἐν Ἱεροσολύμοις.

Ὁ Παῦλος ἱδρύσει καὶ πολλὰς ἄλλας Ἐκκλησίας εἰς τὴν Κόρινθον, εἰς τὴν Ἐφεσον καὶ ἄλλαχού. Ἐ-

πειτα ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ διηγεῖτο εἰς τοὺς πιστοὺς ὅσα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτοῦ εἰς τὰ ἔθνη. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οὗτοι ἐδόξασαν τὸν Θεόν. Ἄλλ' ὅτε εἰσηλθὼν εἰς τὸ ἱερόν, οἱ Ἰουδαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐξήγειραν ὄλον τὸν λαόν καὶ ἐπετέθησαν ἐναντίον αὐτοῦ κρᾶζοντες· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε, οὗτος εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος διδάσκει πανταχοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐναντίον τοῦ λαοῦ, ἐναντίον τοῦ νόμου, ἐναντίον τοῦ ἁγίου τούτου τόπου. Ὁλη δὲ ἡ πόλις συνεκινήθη, καὶ μεγάλη συρροή τοῦ λαοῦ ἐγένετο καὶ ἔλαβον τὸν Παῦλον καὶ τὸν ἐξεδίωξαν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐζήτησαν νὰ φονεύσουν αὐτόν, ὄλη ἡ Ἱερουσαλήμ ἐταράχθη. Τοῦτο ἀκούσας ὁ χιλιάρχος ἦλθε μὲ στρατιώτας, τοὺς ὁποίους οἱ Ἰουδαῖοι ἰδόντες ἔπαυσαν νὰ κτυπῶσι τὸν Παῦλον. Τότε ὁ χιλιάρχος συνέλαβεν αὐτὸν καὶ διέταξε νὰ τὸν δέσωσι μὲ δύο ἀλύσεις· ἡρώτα δὲ αὐτόν, ποῖος ἦτο καὶ τί ἐπραξεν. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὸν θόρυβον δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίσῃ τι βέβαιον, διέταξε νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ φρούριον. Ἠκολούθησαν δὲ πολλοὶ ἀπαιτοῦντες νὰ φονευθῇ ὁ Παῦλος. Ὁ Παῦλος μέλλων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ φρούριον ἔλαβε τὴν ἄδειαν καὶ ὠμίλησεν εἰς τὸν λαόν. Καὶ ἤκουε μὲν ὁ λαὸς μετὰ προσοχῆς, ἀλλ' ὅτε ὁ Παῦλος εἶπεν ὅτι χριστιανὸς γενόμενος διατάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ ἔθνη, ὁ λαὸς ἤρχισε νὰ κάμνῃ θόρυβον καὶ νὰ ζητῇ τὸν θάνατον τοῦ Παύλου. Τότε ὁ χιλιάρχος διέταξε νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ φρούριον καὶ νὰ τὸν μαστιγώσωσι διὰ νὰ μάθῃ τί ἐπραξεν. Ἄλλ' ὅτε ὁ χιλιάρχος ἤκουσεν ὅτι ὁ Παῦλος ἦτο Ρωμαῖος, ἐφοβήθη καὶ διέταξεν ἀμέσως νὰ παύσωσι νὰ ἀνακρίνωσι καὶ νὰ μαστιγώσωσι αὐτόν. Τὴν ἐπιούσαν ὁ

χιλιάρχος ὠδήγησε τὸν Παῦλον ἐνώπιον τῶν ἀρχιερέων καὶ ὄλου τοῦ συνεδρίου διὰ τὰ ἀνακριθῆ. Ἐνταῦθα ὁ Παῦλος ἐλάλητε τόσον καλῶς, ὥστε τὸ συνέδριον διηρέθη καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔλεγον ὅτι δὲν εὐρίσκουσι κανὲν κακὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Τότε ἔφεραν πάλιν οἱ στρατιῶται τὸν Παῦλον εἰς τὸ φρούριον. Ἐνῶ δὲ ὁ Παῦλος ἐφυλάττετο ἐκεῖ, Ἰουδαῖοί τινες συνώμοσαν μεθ' ὄρκου νὰ μὴ φάγωσι καὶ νὰ μὴ πίνωσιν ἕως οὗ φονεύσωσιν αὐτόν. Συνεφώνησαν δὲ μετὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους νὰ τὸν ἐξετάσωσι δῆθεν ἀκριβέστερον, αὐτοὶ δὲ νὰ τὸν φονεύσωσι πρὶν ἔλθῃ εἰς τὸ συνέδριον. Ἄλλ' ὁ Παῦλος μαθὼν τὴν συνωμοσίαν ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν χιλιάρχον, ὁ δὲ χιλιάρχος διὰ τὴν σῶσιν τὸν Παῦλον τὸν ἔστειλε μετὰ φρουρὰν εἰς τὴν Καισάρειαν πρὸς τὸν ἡγεμόνα Φήλικα, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔγραψε καὶ ἐπιστολὴν.

«Τις ὑμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ; Οὐκ ἔστι, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; Καθὼς γέγραπται ὅτι ἐνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν. ἐλογισθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς (Ρωμ. ἡ 35).

72. Ὁ Παῦλος ἐνώπιον τοῦ Φήλικος καὶ τοῦ Φίστου.

Ὁ ἡγεμὼν ἀνέκρινε τὸν Παῦλον ἐνώπιον τῶν κατηγόρων του, ἀλλὰ καμμίαν ἐνοχὴν δὲν εὗρεν εἰς αὐτόν. Ὅτε ὁμοίως μετὰ δύο ἔτη ὁ Φῆστος διεδέχθη τὸν Φήλικα, ὁ Φῆλιξ ἀφῆκε τὸν Παῦλον δεδεμένον διὰ τὴν εὐχαριστήσιν τοὺς Ἰουδαίους. Ἄμα ὁ Φῆστος ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν, οἱ πρῶτοι ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐνεφανίσθησαν εἰς αὐτόν καὶ κατηγόρουν τὸν Παῦ-

λον. Ὁ δὲ Φῆστος θέλων νὰ χαρισθῆ εἰς τοὺς Ἰουδαίους εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον· Θέλεις ν' ἀναβῆς εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα καὶ ἐκεῖ νὰ σὲ κρίνω; Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη· Παρίσταμαι ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Καίσαρος, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶ. Τοὺς Ἰουδαίους δὲν ἠδίκησα, ὅπως καὶ σὺ κάλλιστα γνωρίζεις. Ἄν δὲ ἀδικῶ καὶ ἔπραξά τι ἄξιον θανάτου, εἶμαι ἕτοιμος νὰ ἀποθάνω. Ἄλλ' ἂν κατηγοροῦμαι ψευδῶς, κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς αὐτούς. Ἐπικαλοῦμαι τὸν Καίσαρα. Τότε εἶπεν ὁ Φῆστος· Τὸν Καίσαρα ἐπικαλεῖσαι, εἰς τὸν Καίσαρα θὰ ὑπάγῃς. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Φῆστος ἀνέκρινε πάλιν τὸν Παῦλον, παρόντος καὶ τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα, ὁ ὁποῖος ἦλθε τότε εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ Ἀγρίππας ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Παῦλον νὰ ἀπολογηθῆ, ὁ δὲ Παῦλος ἐλάλησε τόσον καλῶς, ὥστε ὁ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὀλίγον ἀκόμη καὶ μὲ πείθεις νὰ γείνω χριστιανός. Εὐχομαι εἰς τὸν Θεόν, ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος, καὶ σὺ καὶ ὅλοι οἱ ἀκούοντές με νὰ γείνωσι τοιοῦτοι, ὁποῖος ἐγὼ εἶμαι. Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησαν πάντες λέγοντες ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν πράττει τίποτε ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν.

« Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις Θεοῦ ἐστὶ » (Ρωμ. α'. 15).

73. Ὁ Παῦλος πέμπεται δέσμιος εἰς τὴν Ῥώμην.

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ σταλῆ ὁ Παῦλος καὶ ἄλλοι τινὲς δεσμῶται εἰς Ἰταλίαν. Παραδοθέντες δὲ εἰς ἐκαστόνταρχόν τινα ἐπεβιβάσθησαν εἰς πλοῖον καὶ ἀνεχώρησαν. Οἱ ἄνεμοι ἦσαν ἐναντίοι καὶ διὰ τοῦτο ἔμειναν πολλὰς ἡμέρας εἰς τὴν Κρήτην. Ὁ Παῦλος προέτρεπε νὰ

διαχειμάσωσιν ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη καὶ ἀνεχώρησαν. Μετ' ὀλίγον ἄνεμος σφοδρότατος ἠγέρθη· οὔτε ἥλιος οὔτε ἀστέρες ἐφαίνοντο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· πᾶσα ἔλπις σωτηρίας ἀπολέσθη, ἀπὸ πολλοῦ δὲ οὔτε ἔφαγον οὔτε ἔπιον. Τότε ὁ Παῦλος σηκωθείς προέτρεψεν αὐτοὺς νὰ μὴ λυπῶνται, διότι ἄγγελος τοῦ Θεοῦ εἶπε κατ' ὄναρ εἰς αὐτόν, ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν πλεόντων δὲν θὰ χαθῆ· θὰ ναυαγήσωσι δὲ εἰς νῆσόν τινα. Καὶ τῶ ὄντι μετὰ δεκατέσσαρας ἡμέρας τὸ πλοῖον ἐναυάγησεν εἰς τὴν νῆσον Μελίτην καὶ ὅλοι οἱ πλείοντες ἐσώθησαν.

Μετὰ ταῦτα ἔφθασαν εἰς τὴν Ῥώμην, ὅπου οἱ χριστιανοὶ ἐδέχθησαν τὸν Παῦλον μετὰ χαρᾶς. Ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τότε τοὺς δεσμίους εἰς τὸν στρατοπεδάρχην· εἰς δὲ τὸν Παῦλον ἐπετρέπη νὰ μείνη ὅπου ἤθελε μὲ ἓνα στρατιώτην φυλάττοντα αὐτόν. Ἐμείνει δὲ δύο ἔτη ἐν ἰδίᾳ κατοικίᾳ κηρύττων μεθ' ὅλης τῆς παρρησίας καὶ ἰνεμποδίστως τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Παῦλος ἐλευθερωθεὶς μετέβη εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις καὶ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἔκαμε πολλοὺς χριστιανοὺς καὶ ἔγεινε τῶ ὄντι σκευὸς ἐκλογῆς τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος ἠδύνατο νὰ εἶπῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του· Ὡδοιπόρησα πολλάκις, ἐκινδύνευσα ἐν θαλάσῃ, ἐκινδύνευσα μεταξὺ ληστῶν, ἐκινδύνευσα μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν, ἐκινδύνευσα ἐν πόλει, ἐν ἐρημίᾳ, μεταξὺ ψευδαδέλφων. Ἐκοπίασα καὶ ἐμόχησα, ἠγρύπνησα πολλάκις, ἐπίενασα καὶ ἐδίψησα, ὑπέμεινα ψυχὸς καὶ γυμνότητά. Ἀλλὰ γαίρω ὅτι ὑπέμεινα ταῦτα διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν τὸν Σωτῆρά μου. Ὁ Παῦλος συλληφθεὶς καὶ πάλιν ἀπήχθη δέσμιος εἰς τὴν Ῥώμην, ὅπου ἀπέθανε τὸν μαρτυρικὸν θάνατον

κατὰ τὸν διωγμὸν, τὸν ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων ἤγειρε κατὰ τῶν χριστιανῶν τὸ 67 ἔτος.

«Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής» (Β. Τιμ. δ' . 7).

74. Οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι.

Ἐκ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων ὁ Πέτρος ἐκήρυξεν ἐπὶ μακρὸν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην ἐμαρτύρησε καὶ αὐτὸς ὡς ὁ Παῦλος ἐπὶ Νέρωνος. Ἐν Παλαιστίνῃ ἐλιθοβολήσαν τὸν συγγενῆ τοῦ Ἰησοῦ Ἰάκωβον τὸν νεώτερον, ὁ ὁποῖος λέγεται ὅτι ἀποθνήσκων εἶπεν ὡς ὁ θεὸς αὐτοῦ διδάσκαλος, Θεέ μου, συγχώρησέ τους, διότι ὁὐκ ἤξεύρουσι τί κάμνουσιν. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι ἐκήρυξαν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ ἔθνη καὶ ἀπέθανον ὅλοι σχεδὸν μαρτυρικὸν θάνατον. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ἀνδρέας ἐκήρυξεν εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ εἰς τὴν Ἀχατάν· ὁ Φίλιππος εἰς τὴν Φρυγίαν· ὁ Ματθίας εἰς τὴν Καπαδοκίαν· Σίμων ὁ Κανανίτης εἰς τὴν Μεσοποταμίαν· ὁ Βαρθολομαῖος εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἀρμενίαν· ὁ Θωμᾶς εἰς τὴν Περσίαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας· ὁ Ματθαῖος ὁ Εὐαγγελιστῆς εἰς τὴν Αἰθιοπίαν· ὁ Ἰούδας ἡ Θαδδαῖος, ὁ ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ νεωτέρου, εἰς τὴν Ἀραβίαν. Εἰς μόνος Ἀπόστολος ἔζη ἀκόμη, ὁ εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν ἑκατοντούτης, κηρύττων μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν του τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην.

«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτῶν» (Ρωμ. ι' . 28).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

